

Aanvulling Verstorings- en Verslechteringsstoets Zwitserleven Ronde om Texel (Zwitserleven Zeilweek)

Auteur: dr. ir. M.J. Baptist

Rapportnummer: C156A/10

IMARES Wageningen UR

(IMARES - Institute for Marine Resources & Ecosystem Studies)

Opdrachtgever:	Stichting Ronde om Texel Postbus 182 1790 AD Den Burg -Texel
Bezoekadres:	Diek 10 1797 AB Den Hoorn Texel
Publicatiedatum:	31 december 2010

IMARES is:

- een onafhankelijk, objectief en gezaghebbend instituut dat kennis levert die noodzakelijk is voor integrale duurzame bescherming, exploitatie en ruimtelijk gebruik van de zee en kustzones;
- een instituut dat de benodigde kennis levert voor een geïntegreerde duurzame bescherming, exploitatie en ruimtelijk gebruik van zee en kustzones;
- een belangrijke, proactieve speler in nationale en internationale mariene onderzoeksnetwerken (zoals ICES en EFARO).

P.O. Box 68
1970 AB IJmuiden
Phone: +31 (0)317 48 09
00
Fax: +31 (0)317 48 73 26
E-Mail: imares@wur.nl
www.imares.wur.nl

P.O. Box 77
4400 AB Yerseke
Phone: +31 (0)317 48 09
00
Fax: +31 (0)317 48 73 59
E-Mail: imares@wur.nl
www.imares.wur.nl

P.O. Box 57
1780 AB Den Helder
Phone: +31 (0)317 48 09
00
Fax: +31 (0)223 63 06 87
E-Mail: imares@wur.nl
www.imares.wur.nl

P.O. Box 167
1790 AD Den Burg
Phone: +31 (0)317 48 09
00
Fax: +31 (0)317 48 73 62
E-Mail: imares@wur.nl
www.imares.wur.nl

© 2010 IMARES Wageningen UR

IMARES is onderdeel van Stichting DLO
KvK nr. 09098104,
IMARES BTW nr. NL 8113.83.696.B16

De Directie van IMARES is niet aansprakelijk voor gevolgschade, noch voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van IMARES; opdrachtgever vrijwaart IMARES van aanspraken van derden in verband met deze toepassing.
Dit rapport is vervaardigd op verzoek van de opdrachtgever hierboven aangegeven en is zijn eigendom. Niets uit dit rapport mag weergegeven en/of gepubliceerd worden, gefotokopieerd of op enige andere manier gebruikt worden zonder schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

A_4_3_1-V11.2

0. Inhoudsopgave

0.	INHOUDSOPGAVE	3
1.	ALGEMEEN	6
1.1	Inleiding.....	6
1.2	Verzoek om nadere informatie	6
1.3	Onderbouwing instandhoudingdoelstellingen	6
2.	ONDERBOUWING EFFECTEN	8
2.1	Landschappelijke context	8
2.1.1	Noordzeekustzone.....	8
2.1.2	Waddenzee.....	8
2.1.3	Duinen en Lage Land van Texel.....	8
2.1.4	Natura 2000 gebieden op Texel.....	9
2.2	Instandhoudingdoelstellingen	9
2.2.1	Begrip instandhouding.....	9
2.2.2	Nadere uitwerking	9
2.2.3	Complementaire doelen	10
2.2.4	Invulling prioriteiten	10
2.2.5	Begrippen en definities.....	10
2.2.6	Algemene exclaveringsformule	11
2.2.7	Afwijking exclaveringsformule.....	11
2.2.8	Habitatype en soorten effectenmatrix	11
2.3	Nadere onderbouwing van effecten.....	15
2.3.1	H1140 Slik- en zandplaten	15
2.3.2	H2110 Embryonale duinen.....	17
2.3.3	H2120 Witte duinen.....	18
2.3.4	H2130 Grijze duinen.....	19
2.3.5	H2140 *Duinheiden met kraaihei.....	19
2.3.6	H2150 *Duinheiden met struikhei	20
2.3.7	H2160 Duindoornstruwelen	20
2.3.8	H2170 Kruipwilgstruwelen	20
2.3.9	H2180 Duinbossen	21
2.3.10	H1351 Bruinvis.....	21
2.3.11	H1364 Grijze Zeehond	22
2.3.12	H1365 Gewone Zeehond.....	23
2.3.13	A137 Bontbekplevier.....	24
2.3.14	A195 Dwergstern	24
3.	AFSTAND TOT RAZENDE BOL	27
3.1	Passage afstand Razende Bol.....	27

3.1.1 Artikel III, onderdeel A.....	Error! Bookmark not defined.
3.1.2 Passende beoordeling Derde Nota Waddenzee.....	27
4. AFZETTEN BROEDKOLINIES.....	28
4.1 Beschrijving van de Hors.....	28
4.1.1 Duintjes.....	28
4.2 Omvang van de Hors.....	28
4.3 Broedvogels op de Hors.....	29
4.4 Profielen documenten.....	30
4.4.1 Natura 2000 gebied - Waddenzee (1).....	30
4.4.2 Toelichting.....	30
4.4.3 Informatie Bontbekplevier A137.....	30
4.4.4 Informatie Strandplevier A138.....	31
4.4.5 Informatie over de Dwergstern A195.....	31
4.4.6 Informatie over de Bruinvis H1351.....	31
4.5 Berichtgeving door natuurbeheerders.....	32
4.5.1 Record aantal dwergsterns op de Hors (Texel).....	32
4.5.2 Dwergsterns, sierlijk maar fragiel.....	32
4.5.3 Houd rekening met broedende dwergsterns op de Vliehors.....	33
4.5.4 Veel dwergsterns op de hors.....	33
5. RUPSVOERTUIG BV206.....	35
5.1 Effectcriteria rupsvoertuig BV 206.....	35
5.2 Inzet rupsvoertuig.....	35
5.3 Beschrijving rupsvoertuig.....	35
5.4 Bodemdruk.....	35
5.5 Onderbouwing.....	36
6. INZET HELIKOPTER.....	38
6.1 Vliegen.....	38
6.2 Huidige praktijk.....	38
6.3 Reguliere voorwaarden binnen ontheffing- c.q. vergunningverlening.....	38
6.3.1 Instandhoudingdoelstellingen, effecten en significantie.....	39
6.4 Positieve maatregelen/bepalingen.....	39
6.5 Positieve en negatieve beïnvloeding.....	39
6.6 Mitigerende maatregelen genomen door de Ronde om Texel.....	39
6.7 Gevolgen voor Habitatsoorten.....	40
6.7.1 H1364 Grijs Zeehond.....	40
6.7.2 H1365 Gewone Zeehond.....	40

6.7.3 Gevolgen voor vogelsoorten.....	40
6.8 Conclusie 'passende beoordeling'	40
6.9 Literatuur	40
7. SAMENVATTING.....	42
7.1 Afstand tot de Razende Bol.....	42
7.2 Afstand tot broedgebieden.....	42
7.3 Effect van rupsvoertuigen	42
7.4 Effecten per instandhoudingsdoel	43
8. VERANTWOORDING.....	44
9. BIJLAGE 1 KAARTEN RONDE OM TEXEL	45
9.1 Kaart 2 Route Ronde om Texel	46
9.2 Kaart 4 Route Ronde om Texel	48
10. BIJLAGE 2 STROOMSCHEMA NB WET VERGUNNING.....	49

1. Algemeen

1.1 Inleiding

In dit rapport, dat gelezen dient te worden als aanvulling op het rapport “Verstorings- en Verslechteringstoets Zwitserleven Ronde om Texel (Zwitserleven Zeilweek)”, IMARES rapport C156/10, wordt antwoord gegeven op aanvullende vragen van de Provincie Noord Holland.

1.2 Verzoek om nadere informatie

In haar brief van 20 december 2010, verzonden 27 december 2010, heeft de provincie Noord Holland aangegeven: “omdat wij op grond van de aangeleverde stukken concluderen, dat uw aanvraag en de bijgeleverde verstorings- en verslechteringstoets (V&V-toets) niet voldoende zijn voor een zorgvuldige beoordeling”, is verzocht onderstaande informatie aan te leveren:

- Wij verzoeken u in uw aanvraag en/of de V&V-toets de afstand op te nemen, waarop de Razende Bol genaderd wordt.
- Met het afzetten van gebieden waar zich vogels bevinden, zien wij graag dat er vogelsoort-specifiek afstanden in acht worden genomen, met daarbij onderbouwd met bronvermelding, waarom die afstand geen significant negatieve effecten zal hebben op de vogels. Wij begrijpen dat u al jaren op deze wijze werkt, maar wij zien graag vastgelegd, wat de ‘veilige afstand’ van de nesten is per vogelsoort.
- De rupsvoertuigen zullen over vegetaties gaan rijden. Benoem die vegetaties (welk habitatype). U hoeft deze types niet te beschrijven, zoals u in uw mail van 16 december heeft gedaan, maar wel zien wij graag per type aangegeven welke effecten er te verwachten zijn. Uw onderzoeker van IMARES heeft voldoende kennis van zaken om de effecten per habitatype uit te werken. Bijvoorbeeld kan een activiteit door als gevolg rupsspoorvorming leiden tot verslechtering van het oppervlakte van een bepaald habitatype. Ook indien dat met betrekking tot bepaalde habitatypes niet zo is is dient uw daar een opmerking over te maken, opdat u uw aanvraag duidelijk wordt dat de mogelijkheid van verslechtering door u beoordeeld is.
- Een algemene opmerking is, dat de te verwachten effecten per activiteit op de verschillende instandhoudingdoelstellingen summier is. Wij hoeven u niet aan te geven welke instandhoudingdoelstellingen aanwezig zijn. Nogmaals: u kunt daarvoor uw onderzoeker bij IMARES inschakelen. We hebben er dan ook alle vertrouwen in, dat een tweede versie van de V&V-toets goed beantwoordt aan onze vragen.

1.3 Onderbouwing instandhoudingdoelstellingen

Teneinde de leesbaarheid van deze aanvulling te vergroten zal eerst antwoord worden gegeven (hoofdstuk 2) op de laatste vraag van de provincie. In dit hoofdstuk zal als eerste ingegaan worden op de algemene landschappelijke context. Achtereenvolgens komen de volgende gebieden aan bod:

1. Noordzeekustzone
2. Waddenzee
3. Duinen en Lage Land van Texel
4. Natura 2000 gebieden op Texel

Daarna wordt aandacht besteed aan:

1. Begrippen en definities

2. Algemene exclaveringsformule
3. Afwijkende exclaveringsformule
4. Instandhoudingdoelstellingen
5. Begrip instandhouding
6. Nadere uitwerking
7. Complementaire doelen
8. Invulling prioriteiten

In de habitatsoorten- en effectenmatrix worden de effecten van de drie voornaamste activiteiten, varen, vliegen en rijden, afgezet tegen de lijst met aanwezige habitatsoorten en -typen in de drie gebieden. Tenslotte worden de resultaten uit deze lijst per habitattype of soort onderbouwd.

In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de afstand tot de Razende Bol. In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op de afstanden tot de broedkolonies. In hoofdstuk 5 wordt het gebruik en de effecten van de rupsvoertuigen nader toegelicht. In hoofdstuk 6 wordt het effect van de helikopter nader toegelicht. Daarnaast zullen in Hoofdstuk 7 de vragen beknopt worden beantwoord en in paragraaf 7.5 de aanvullende conclusies worden weergegeven. Tenslotte is in bijlage bij hoofdstuk 8 kaartmateriaal over de route van vaartuigen en helikopter tijdens de Ronde om Texel toegevoegd.

2. Onderbouwing effecten

2.1 Landschappelijke context

De Waddenzee en Noordzeekustzone behoren tot het Natura 2000-landschap “Noordzee, Waddenzee en Delta”. Duinen en Lage Land Texel behoort tot het Natura 2000-landschap “Duinen”.

De ligging van de habitattypen en van de leefgebieden van de soorten waarvoor de gebieden zijn aangewezen, vormen het uitgangspunt voor de begrenzing van de Habitatrichtlijn-gebieden. Dit is inclusief terreindelen die in kwaliteit zijn achteruitgegaan of gedegeneerd. Daarnaast omvat het begrensde gebied ook natuurwaarden die integraal onderdeel uitmaken van de ecosystemen waartoe de betreffende habitattypen en leefgebieden van soorten behoren, alsmede terreindelen (incl. nieuwe natuur) die noodzakelijk worden geacht om de betreffende habitattypen en leefgebieden van soorten in stand te houden en te herstellen. Bij de keuze en de afbakening van de gebieden is geen rekening gehouden met andere vereisten dan die verband houden met de instandhouding van de natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna.

2.1.1 Noordzeekustzone

De grenzen van een Vogelrichtlijngebied worden bepaald door het gebruik dat de aanwezige bijlage I-soorten, en/of trekkende watervogels, en/of overige trekkende vogels ervan maken, waarbij wordt uitgegaan van landschapsecologische eenheden en de biotoopeisen van de betrokken vogelsoorten. Het gebied Noordzeekustzone is aangewezen onder de Vogelrichtlijn vanwege de aanwezigheid van kustwater, zandstranden en platen die als geheel het leefgebied vormen van een aantal in artikel 4 van de Richtlijn bedoelde vogelsoorten. Het is een watergebied dat het leefgebied vormt van soorten van Bijlage I van de Vogelrichtlijn (art. 4.1) en tevens fungeert de Noordzeekustzone als broed-, rui-, overwinteringsgebied en rustplaats in de trekzone van andere trekvogelsoorten (art. 4.2). De begrenzing van de beschermingszone is zo gekozen dat een in landschappelijk en vogelkundig opzicht samenhangend geheel is ontstaan dat - in samenhang met het Vogelrichtlijngebied Waddenzee uit 1991 - voorziet in de beschermingsbehoefte met betrekking tot het voortbestaan en/of voortplanten van bedoelde vogelsoorten.

2.1.2 Waddenzee

Het Vogelrichtlijngebied Waddenzee wordt gekenmerkt door de aanwezigheid van zoute kustwateren, intertijdegebieden, kwelders en duingebieden die als geheel het leefgebied vormen van een aantal in artikel 4 van de Richtlijn bedoelde vogelsoorten. Het is een watergebied dat het leefgebied vormt van soorten van Bijlage I (art. 4.1) en tevens fungeert als broedgebied, overwinteringsgebied en rustplaats in de trekzone van andere trekvogelsoorten (art. 4.2). De begrenzing van het Vogelrichtlijngebied is zo gekozen dat een in landschappelijk en vogelkundig opzicht samenhangend geheel is ontstaan dat voorziet in de beschermingsbehoefte met betrekking tot het voortbestaan en/of voortplanten van bedoelde vogelsoorten.

2.1.3 Duinen en Lage Land van Texel

Het Natura 2000-gebied Duinen en Lage Land Texel omvat de duinen met enige boscomplexen en een aantal graslanden en binnendijks gelegen plassen in de polder, te weten delen van Polder Waal en Burg (Rommelpot, Molenkil, Spijkerboor, Westerkolk),

Dijkmanshuizen, Ottersaat, Zandkes, Wagejot en De Bol incl. Binnenzwin en Buitenzwin. De west- en zuidgrens van het Natura 2000-gebied voor zover betrekking hebbende op de duinen ligt op de duinvoet. Het Natura 2000-gebied grenst aan agrarische gronden, campings en de bebouwde kom van De Koog.

2.1.4 Natura 2000 gebieden op Texel

Het Natura 2000- gebied Duinen en Lage Land van Texel beslaat een oppervlakte van 4.089 ha, waarvan 715 ha uitsluitend Habitatrichtlijngebied betreft. Het overgrote deel van het gebied is zowel Vogelrichtlijngebied als Habitatrichtlijngebied. Deze cijfers betreffen bruto-oppervlakten omdat bij de berekening geen rekening is gehouden met niet op de kaart, tekstueel uitgesloten delen. Het in hoofdstuk 2 genoemde (voormalige) beschermde natuurmonument Hanenplas valt geheel binnen de begrenzing van Duinen en Lage Land Texel (46 ha). Van beschermd natuurmonument Korverskooi ligt het grootste deel binnen het gebied (49 ha). Twee kleine stukken liggen erbuiten (2 ha): een deel is geïsoleerd gelegen aan de overkant van de Postweg en een ander deel aan de zuidoostzijde waar geen natuurlijke duinvegetatie meer aanwezig is (aangeduid als “Overig bodemgebruik” op de topografische kaart). Ook een deel van het (voormalige) staatsnatuurmonument Waddenzee II maakt deel uit van het Natura 2000-gebied (De Hors).

2.2 Instandhoudingdoelstellingen

Het ecologisch netwerk Natura 2000 moet de betrokken natuurlijke habitats en leefgebieden van soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding behouden of in voorkomend geval herstellen.

2.2.1 Begrip instandhouding

Onder het begrip “instandhouding” wordt een geheel aan maatregelen verstaan die nodig zijn voor het behoud of herstel van natuurlijke habitats en populaties van wilde dier- en plantensoorten in een gunstige staat van instandhouding. Ingevolge artikel 4, vierde lid, Habitatrichtlijn worden bij aanwijzing als Habitatrichtlijngebied “tevens de prioriteiten vastgesteld gelet op het belang van de gebieden voor het in een gunstige staat van instandhouding behouden of herstellen van een type natuurlijke habitat [...] of van een soort [...] alsmede voor de coherentie van Natura 2000 en gelet op de voor dat gebied bestaande dreiging van achteruitgang en vernietiging”.

2.2.2 Nadere uitwerking

De in de vorige alinea weergegeven bepaling is in artikel 10a, tweede lid, van de Natuurbeschermingswet 1998 nader uitgewerkt. Op grond van dit artikel bestaat de verplichting om in een aanwijzing doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van leefgebieden van vogelsoorten dan wel doelstellingen ten aanzien van de instandhouding van natuurlijke habitats of populaties van de in het wild levende dier- en plantensoorten op te nemen. Om die reden zijn voor elk Natura 2000-gebied instandhoudingdoelstellingen ontwikkeld, waarbij per habitattype en per (vogel)soort is uitgegaan van landelijke doelen en de bijdrage die een gebied redelijkerwijs kan leveren voor het bereiken van een gunstige staat van instandhouding op landelijk niveau. Tevens is daarbij aangegeven welke habitattypen en/of soorten ten koste mogen gaan van andere habitattypen en soorten.

2.2.3 Complementaire doelen

Voor een beperkt aantal soorten en habitattypen zijn op basis van artikel 10a, derde lid van de Natuurbeschermingswet 1998 “complementaire doelen” geformuleerd. Het betreft soorten en habitattypen die onder druk staan en waarvoor Nederland in Europees verband een bijzondere verantwoordelijkheid heeft. Dit betekent dat aan een beperkt aantal Vogelrichtlijngebieden Habitatrichtlijndoelen zijn toegekend (en andersom) en dat aan een beperkt aantal Habitatrichtlijngebieden “ontwikkeldoelen” zijn toegekend. Met behulp van deze complementaire doelen is de realisering van de landelijke doelen voldoende gewaarborgd. Deze doelen maken volwaardig onderdeel uit van de aanwijzingsbesluiten. De betreffende waarden worden niet aangemeld bij de Europese Commissie. Voor de Natura 2000-gebieden zullen in beheerplannen instandhoudingsmaatregelen worden uitgewerkt die beantwoorden aan de gebiedsspecifieke ecologische vereisten van de betrokken natuurlijke habitats en soorten.

2.2.4 Invulling prioriteiten

Als verdere invulling van het stellen van prioriteiten zijn voor de acht onderscheiden Natura 2000-landschappen op grond van de daar voorkomende habitattypen en soorten, hun landelijke betekenis van deze waarden binnen het betreffende landschap, de belangrijkste verbeteropgaven en de beïnvloedingsmogelijkheden, kernopgaven geformuleerd. Per landschap omvatten ze de belangrijkste behoud- en herstelopgaven. De kernopgaven stellen prioriteiten (“richting geven”) en geven overeenkomsten en verschillen tussen en binnen de gebieden aan. Zij hebben in het bijzonder betrekking op habitattypen en -soorten die sterk onder druk staan en/of waarvoor Nederland van groot of zeer groot belang is. De kernopgaven worden per Natura 2000-landschap behandeld en opgesomd in hoofdstuk 5 van het Natura 2000 doelendocument (2006).

2.2.5 Begrippen en definities

Voor de gebruikte begrippen gelden de volgende definities (voor zover van toepassing in het onderhavige gebied):

- **Bebouwing** betreft één of meer gebouwen of bouwwerken, geen gebouwen zijnde. Gebouw: elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt. Bouwwerk: elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, welke hetzij direct of indirect met de grond verbonden is hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.
- **Erven** zijn de onmiddellijk aan een woning of ander gebouw gelegen, daarbij behorende en daarmee in gebruik zijnde terreinen.
- **Tuinen** zijn in de onmiddellijke nabijheid van een woning of ander gebouw gelegen intensief onderhouden terreinen beplant met siergewassen en gazons of in gebruik als moestuin die zich duidelijk onderscheiden van de omgeving. Tuinen zijn meestal besloten en omheind middels een afrastering, schutting, muur of haag, of (deels) omgeven door een sloot.
- **Verhardingen** kunnen bijvoorbeeld zijn: wegen, pleinen, parkeervoorzieningen, erfverhardingen en steenglooingen. Wegen betreffen alle voor het gemotoriseerd verkeer in gebruik zijnde kunstmatig verharde wegen met inbegrip van de daarin liggende bruggen en duikers en de tot die wegen behorende paden en bermten of zijkanten.

Met betrekking tot het grensverloop langs de duinvoet geldt het volgende voor zover van toepassing in het onderhavige gebied: De zeewaartse grens van duingebieden loopt langs de duinvoet van het buitenduin. Bij duinaangroei verplaatst de grens zich zeewaarts, bij duinafslag landinwaarts met de duinvoet mee.

2.2.6 Algemene exclaveringsformule

Voor de begrenzing van Natura 2000-gebieden geldt de volgende algemene exclaveringsformule: Bestaande bebouwing, erven, tuinen, verhardingen en hoofdspoorwegen maken geen deel uit van het aangewezen gebied, tenzij daarvan in paragraaf 3.3 van de richtlijn wordt afgeweken.

2.2.7 Afwijking exclaveringsformule

In afwijking van de algemene exclaveringsformule opgenomen in paragraaf 3.4 geldt het volgende: de exclaveringsformule is niet van toepassing voor zover het bermen van wegen door het duingebied betreft die omgeven worden door duinhabitats zoals grijze duinen (H2130). Gebruik en beheer als wegberm staan hier het voorkomen van dergelijke duinhabitats niet in de weg. In deze studie betreft het de volgende wegen: Krimweg, **Ruijslaan (Paal17)**(zuidelijk vanaf de kruising met de Pelikaanweg), **Westerslag(Paal 15)**, Jan Ayeslag (Paal 12) en Hoornder Slag (Paal 9).

2.2.8 Habitatype en soorten effectenmatrix

Tabel 1 Lijst met habitattypen en soorten waarvoor de Waddenzee is aangewezen. In kolom 3, 4 en 5 staat aangegeven of een habitatype voorkomt in een gebied. **J** betekent Ja en **N** houdt in dat het genoemde habitatype **niet** aanwezig is. De **L** geeft aan dat voor deze habitatoorten en -typen landelijke doelstellingen zijn vastgesteld. Met een **B** is een behoudsdoelstelling weergegeven, met een **V** een verbeterdoelstelling en met een **U** de uitbreidingsdoelstelling. Daarnaast is per soort beoordeeld wat de effecten zijn van de drie hoofdactiviteiten te weten varen (inclusief zeilen), vliegen en rijden. De effecten van deze drie activiteiten zijn alleen beoordeeld voor zover het materieel betreft dat ingezet is en deelneemt aan de Ronde om Texel. De navolgende gradaties van verstoring worden gebruikt: **GV** voor geen verstoring, **ML** staat voor (mogelijk) lichte verstoring, **VS** betekent verstoring, **MSE** houdt in dat er een (mogelijk) significant effect aanwezig is en tenslotte **SE** betekent dat een kans op significante effecten niet uitgesloten kan worden. Aanduidingen met een sterretje (*) worden nader toegelicht in paragraaf 2.3.

Lees in 9 kolommen

1. Code habitatnummer
2. Naam
3. Noordzeekustzone
4. Waddenzee
5. Duinen en Lage Land van Texel
6. Doelstelling oppervlakte
 - A is doelstelling kwaliteit
 - B is doelstelling populatie
7. Activiteit varen
8. Activiteit vliegen
9. Activiteit rijden

In het licht van mogelijke verstoringen door de activiteiten varen, vliegen en rijden zijn in de onderstaande tabellen alle (mogelijk) relevante beschermde soorten en habitattypen opgesomd. In deze tabel staat tevens een indicatie weergegeven van de mogelijke effecten (indien relevant) en de eventuele verwachte significantie van elk van de afzonderlijk beschreven effecten.

De vlucht van de veiligheidshelikopter vindt met uitzondering van het opstijgen en landen plaats op de minimale vlieghoogte van 450 meter welke wettelijk is vastgelegd voor de burgerluchtvaart. Vluchten beneden de minimum vlieghoogte kunnen leiden tot verstoring van rustende of zogende zeehonden, van bij laag water op de platen foeragerende vogels, van bij hoog water op de kwelders rustende vogels en van broedende of ruiende vogels. Onderzoek in de Waddenzee heeft aangetoond dat laagvliegende helikopters en vaste vleugelvliegtuigen een relatief sterk, maar meestal kortstondig verstoringeffect hebben (Smit, 2004). De verstoring doet zich zowel voor op auditief als visueel vlak, waarbij lawaaiige vliegtuigen meer verstoring veroorzaken dan stille vliegtuigen. Ook het type vliegtuig speelt een rol bij de mate van verstoring (Waardenburg 2001, 2002).

1	2	Noordzee			Wadden			Duinen			varen	vliegen	rijden	
		3	A	B	4	A	B	5	A	B				7
H1110A	Permanent overstromde zandbanken	J	B	B	J	B	V	N				GV	GV	GV
H1140	Slik- en zandplaten (getijden gebied)	N			J	B	V	J	B	B		GV	GV	ML*
H1140B	Slik- en zandplaten (Noordzeekustzone)	J	B	B	J	B	V	J	B	B		GV	GV	ML*
H1310A	Zilte pionierbegroeiingen (zeekraal)	J	B	B	J	B	B	J	B	B		GV	GV	GV
H1310B	Zilte pionierbegroeiingen (zeevetmuur)	J	B	B	J	B	B	J	B	B		GV	GV	GV
H1320	Slijkgrasvelden	N			J	B	B	N				GV	GV	GV
H1330A	Schorren en zilte graslanden (buitendijks)	J	B	B	J	B	V	J	B	B		GV	GV	GV
H1330B	Schorren en zilte graslanden (binnendijks)	N			J	B	B	J	B	B		GV	GV	GV
H1330B	Schorren en zilte graslanden (binnendijks, slecht)											GV	GV	GV
H2110	Embryonale duinen	J	B	B	J	B	B	J	B	B		GV	GV	ML*
H2120	Witte duinen	N			J	B	B	J	B	B		GV	GV	GV*
H2130A	* Grijze duinen (kalkrijk)	N			J	B	B	J	U	V		GV	GV	GV*
H2130B	* Grijze duinen (kalkarm)	N			J	B	V	J	U	V		GV	GV	GV*
H2130C	* Grijze duinen (heischraal)	N			N			J	U	V		GV	GV	GV*
H2140A	* Duinheide met kraaihei (vochtig)	N			N			J	B	B		GV	GV	GV*
H2140B	* Duinheide met kraaihei (droog)	N			N			J	B	B		GV	GV	GV*
H2150	Duinheide met struikhei	N			N			J	B	B		GV	GV	GV*
H2160	Duindoornstruwelen	N			J	B	B	J	B	B		GV	GV	GV*
H2170	Kruipwilgstruwelen	N			N			J	B	B		GV	GV	GV*
H2180A	Duinbossen (droog)	N			N			J	B	V		GV	GV	GV*
H2180B	Duinbossen (vochtig)	N			N			J	B	V		GV	GV	GV*
H2180C	Duinbossen (Binnenduinrand)	N			N			J	B	V		GV	GV	GV*
H2190A	Vochtige duinvalleien (open water)	N			N			J	U	V		GV	GV	GV
H2190B	Vochtige duinvalleien (kalkrijk)	J	B	B	J	B	B	J	U	V		GV	GV	GV
H2190C	Vochtige duinvalleien (ontkalkt)	N			N			J	U	V		GV	GV	GV
H2190D	Vochtige duinvalleien (hoge moerasplanten)	N			N			J	U	V		GV	GV	GV
H7210	Galigaanmoerassen	N			N			J	B	B		GV	GV	GV
	Habitatsoorten													

		Noordzee			Wadden			Duinen			varen	vliegen	rijden
1	2	3	A	B	4	A	B	5	A	B	7	8	9
H1014	Nauwe korfslak	N			J	B	B	N			GV	GV	GV
H1095	Zeeprrik	J	B	B	J	B	B	N			GV	GV	GV
H1099	Rivierprrik	J	B	B	J	B	B	N			GV	GV	GV
H1103	Fint	J	B	B	J	B	B	N			GV	GV	GV
H1340	Noordse woelmuis	N			N			J	B	V	GV	GV	GV
H1351	Bruinvis	J	B	B							ML*	GV	GV
H1364	Grijze zeehond	J	B	B	J	B	B	N			ML*	GV	GV
H1365	Gewone zeehond	J	B	B	J	B	B	N			ML*	GV	GV
H1903	Groenknol orchis	N			N			J	B	B	GV	GV	GV
	Broedvogels												
A021	Roerdomp	N			N			J	B	B	GV	GV	GV
A034	Lepelaar	N			J	B	B	J	B	B	GV	GV	GV
A063	Eider	N			J	B	V	J	B	B	GV	GV	GV
A081	Bruine kiekendief	N			J	B	B	J	B	B	GV	GV	GV
A082	Blauwe kiekendief	N			J	B	B	J	B	B	GV	GV	GV
A117	Dwergmeeuw	L			L			L			GV	GV	GV
A130	Scholekster	J	B	B	J	B	V	N			GV	GV	GV
A132	Kluut	N			J	B	V	J	B	B	GV	GV	GV
A137	Bontbekplevier	J	B	B	J	B	B	J	U	V	ML*	GV	GV
A138	Strandplevier	J	U	V	J	U	V	N			ML*	GV	GV
A143	Kanoet	J	B	B	J	B	V	N			GV	GV	GV
A169	Steenloper	J	B	B	J	B	V	N			GV	GV	GV
A183	Kleine mantelmeeuw	N			J	B	B	J	B	B	GV	GV	GV
A191	Grote stern	N			J	B	B	N			GV	GV	GV
A193	Visdief	N			J	B	B	N			GV	GV	GV
A194	Noordse stern	N			J	B	B	N			GV	GV	GV
A195	Dwergstern	J	U	V	J	U	V	J	U	V	ML*	GV	GV
A222	Velduil	N			J	B	B	J	U	V	GV	GV	GV
A276	Roodborsttapuit	N			N			J	B	B	GV	GV	GV
A277	Tapuit	N			N			J	U	V	GV	GV	GV
	Niet broedvogels												
A001	Roodkeelduiker	L									GV	GV	GV
A002	Parelduiker	L									GV	GV	GV
A005	Fuut				L			L			GV	GV	GV
A017	Aalscholver	L			L			L			GV	GV	GV
A034	Lepelaar				L			L			GV	GV	GV
A037	Kleine zwaan				L			L			GV	GV	GV
A039B	Toendrarietgans				L			L			GV	GV	GV
A043	Grauwe gans				L			L			GV	GV	GV
A045	Brandgans				L			L			GV	GV	GV
A046	Rotgans				L			L			GV	GV	GV

		Noordzee			Wadden			Duinen			varen	vliegen	rijden
1	2	3	A	B	4	A	B	5	A	B	7	8	9
A048	Bergeend	L			L			L			GV	GV	GV
A050	Smient				L			L			GV	GV	GV
A051	Krakeend				L			L			GV	GV	GV
A052	Wintertaling				L			L			GV	GV	GV
A053	Wilde eend				L			L			GV	GV	GV
A054	Pijlstaart				L			L			GV	GV	GV
A056	Slobeend				L			L			GV	GV	GV
A062	Toppereend	J	B	B	J	B	V	N			GV	GV	GV
A063	Eider	J	B	B	J	B	V	N			GV	GV	GV
A065	Zwarte zee-eend	L									GV	GV	GV
A067	Brilduiker				L			L			GV	GV	GV
A069	Middelste zaagbek				L			L			GV	GV	GV
A070	Grote zaagbek				L			L			GV	GV	GV
A103	Slechtvalk				L			L			GV	GV	GV
A130	Scholekester	J	B	B	J	B	V	N			GV	GV	GV
A132	Kluut	L			L						GV	GV	GV
A137	Bontbekplevier	L			L						GV	GV	GV
A140	Goudplevier				L						GV	GV	GV
A141	Zilverplevier	L			L						GV	GV	GV
A142	Kievit				L						GV	GV	GV
A143	Kanoet	J	B	B	J	B	V	N			GV	GV	GV
A144	Drieteenstrandloper	L			L						GV	GV	GV
A147	Krombekstrandloper				L						GV	GV	GV
A149	Bonte strandloper	L			L						GV	GV	GV
A156	Grutto				L						GV	GV	GV
A157	Roze grutto	L			L						GV	GV	GV
A160	Wulp	L			L						GV	GV	GV
A161	Zwarte ruiter				L						GV	GV	GV
A162	Tureluur				L						GV	GV	GV
A164	Groenpootruiter				L						GV	GV	GV
A169	Steenlopers	J	B	B	J	B	V	N			GV	GV	GV
A177	Dwergmeeuw	L									GV	GV	GV
A183	Kleine mantelmeeuw							L			GV	GV	GV
A197	Zwarte stern				L			L			GV	GV	GV

2.3 Nadere onderbouwing van effecten

2.3.1 H1140 Slik- en zandplaten

Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit slik- en zandplaten, <i>getijdengebied</i> (subtype A) Behoud oppervlakte en kwaliteit slik- en zandplaten, <i>Noordzee-kustzone</i> (subtype B).
Toelichting	<p>De Waddenzee is het belangrijkste gebied voor het habitatype slik- en zandplaten, <i>getijdengebied</i> (subtype A). De oppervlakte van de platen is hier nagenoeg natuurlijk. Wat de kwaliteit betreft is enerzijds behoud van de morfologische variatie van belang: de afwisseling tussen platen met een verschillende hoogteligging, mate van dynamiek en sedimentsamenstelling, anderzijds de overgangen daartussen en de overgangen naar diepere geulen en naar habitattypen permanent overstroomde zandbanken (H1110) en zilte pionierbegroeiingen (H1310). Kansen voor verbetering van de kwaliteit liggen met name bij herstel van droogvallende mosselbanken (en de daarbij behorende levensgemeenschappen) en bodemfauna en bij uitbreiding van zeegras- en ruppia-velden. Onder meer herstel van geleidelijke zoet-zoutovergangen is hiervoor van belang. Voor de mosselbanken op de droogvallende platen wordt gestreefd naar een toename van de oppervlakte. Het betreft een zeer dynamisch habitatype waarvan de exacte locatie en de oppervlakte jaarlijks sterk kunnen wisselen ten gevolge van erosie- en sedimentatieprocessen.</p> <p>Slik- en zandplaten <i>Noordzee-kustzone</i> (subtype B) komen in de zeegaten voor. Ze zijn over het algemeen tijdelijk, behalve ten zuidwesten van Texel, waar nu de Razende Bol ligt. Het betreft een zeer dynamisch habitatype waarvan de exacte locatie en de oppervlakte jaarlijks sterk kunnen wisselen ten gevolge van erosie- en sedimentatieprocessen.</p>
Effect varen	<p>In het gebied van de Ronde om Texel lopen diverse routes die gebruikt worden door de scheepvaart. Zowel het Marsdiep, Texelstroom, het Molengat als de geulen in de Waddenzee worden intensief door de scheepvaart gebruikt. De scheepvaart betreft hier veerboten, baggerschepen, vrachtschepen, vissersschepen, marinevaartuigen en -schepen, recreatievaart etc. Over het algemeen, uitgezonderd het recreatief- en militaire gebruik, varen de vaartuigen op aanzienlijke afstand van de slik en zandplaten. Dit geldt ook voor de vaartuigen die ingezet worden door de Ronde om Texel. Het is de Stichting Ronde om Texel er alles aan gelegen om elk jaar een snel parcours uit te zetten. Aan de grond lopen van catamarans is onaanvaardbaar. Om die reden wordt de Ronde om Texel gevaren rond het tijdstip van hoogwater zodat de kans dat de zeilende catamarans of volgboten verstoring opleveren in de vorm van omwoelen van de zeebodem is uitgesloten. Aangezien voor het catamaran zeilen een goede kennis is vereist van wind en stroming bestaat de mogelijkheid dat een catamaran vastloopt op een slik- of zandplaat. Een gestrande of gelande catamaran zal de slik- of zandplaat licht beroeren. Het effect hiervan is verwaarloosbaar. De footprint die de catamaran achter laat is na een getijdebeweging (vaak eerder) volledig verdwenen.</p>

- Daarnaast zullen de catamarans aanlanden op een van te voren vastgestelde lokatie op de Hors. Bij het aanlanden op de Hors zal van enig effect op structuur en samenstelling van de zandplaat geen sprake zijn.
- Effect vliegen** In de omgeving van de Hors worden regelmatig vluchten uitgevoerd. Soms gaat het om militaire vluchten (maximaal 12 dagen per jaar) of om overvliegende burgervliegtuigen die onder andere worden ingezet om het aantal Lepelaars in de Geul te tellen. De meeste vluchten boven het gebied worden echter uitgevoerd door helikopters van Den Helder Airport naar offshore installaties op de Noordzee visa versa. Het ging in 2002 om ongeveer 2,5 passage van helikoptes per uur en 1 passage van een sportvliegtuig per uur¹.
- De effecten van de vliegbewegingen in de omgeving van de Mokbaai op foeragerende vogels zijn tussen 1983 en 2002 onderzocht door Alterra². Uit dit onderzoek blijkt dat in de meeste gevallen de foeragerende vogels geen hinder ondervinden van de offshore vliegbewegingen.
- Effect rijden 1** Tijdens de Ronde om Texel zal er met diverse voertuigen gereden worden op het strand tussen Paal 15 en Paal 17. Het betreft hier een aantal tractoren die de catamarans van de deelnemers naar het strand brengen. Deze tractoren worden uitsluitend bestuurd door bevoegd en bekwaam personeel. Alle bij de organisatie ingedeelde chauffeurs krijgen een uitgebreide voorlichting waar ze wel en niet mogen komen. Het strand wordt uitsluitend betreden via de verharde wegen die leiden naar de strandopgangen bij Paal 15 en Paal 17. Het strand tussen Paal 15 en Paal 17 bevat geen begroeiing. De schade aan de ecologische functie van het strand is verwaarloosbaar klein. De sporen zullen door erosie van golven worden vereffend.
- Effect rijden 2** Daarnaast zal bij de Horstocht een tweetal voertuigen van de organisatie de Hors betreden. Het betreft hier het mogelijke effect van minder dan 10 voertuigbewegingen. Om op het strand te komen zullen zij of via het "hazenpaadje" bij de Joost Dourleinkazerne of via het pad tussen de Horsmeertjes deze habitat betreden. In beide gevallen gebeurt dit op een locatie die het hele jaar door, door zowel Staatsbosbeheer als defensie, als strandop- of afgang wordt gebruikt. Daarnaast is in hoofdstuk 5 het effect van de rups- en wielvoertuigen verder onderbouwd
- Conclusie** Op grond van de in deze paragraaf verwoorde overwegingen en hieraan ten grondslag liggende gegevens kan vastgesteld worden dat als gevolg van de hierboven besproken activiteit geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied zal optreden. Daarmee kan worden vastgesteld dat de Staat van Instandhouding van habitattype H1140 slik- of zandplaat niet wordt beïnvloed.

¹ Beheersplan Natura 2000, R.J.M. Kleiberg en M.J. Breedveld, rapportnummer 110402/WA5/OL2/000810/002, Arcadis Hoofddorp

² Smit 2004 (hoofdstuk 5).

2.3.2 H2110 Embryonale duinen

Doel	Behoud oppervlakte en kwaliteit.
Toelichting	<p>Het habitatype embryonale duinen komt voor op het Noordzeestrand van verschillende eilanden. Behoud van de oppervlakte geldt binnen de (sterke) natuurlijke fluctuaties, en kan gebeuren door behoud van het dynamische landschap met dit habitatype.</p> <p>Het Waddengebied is verreweg het belangrijkste gebied in ons land voor dit habitatype. Naast de Waddenzee komen embryonale duinen voor in aangrenzende Natura 2000-gebieden, met name in Noordzeekustzone (007) en ook op sommige waddeneilanden. Behoud oppervlakte geldt binnen de (sterke) natuurlijke fluctuaties, en kan gebeuren door behoud van het dynamische landschap met dit habitatype.</p>
Noot 1	Het noordelijke deel van de Hors (ca. 150 ha), dat bestaat uit jonge embryonale duinen en natte duinvalleien is overgeheveld van Vogelrichtlijngebied Waddenzee naar Duinen Texel omdat het landschappelijk gezien en voor de vogels waarvoor het gebied is aangewezen, één geheel vormt met het laatstgenoemde gebied.
Noot 2	Het voornaamste (recreatieve) evenement dat plaatsvindt in het gebied is de "Ronde om Texel". Dit is een jaarlijks evenement dat in juni wordt gehouden. Gedurende dit evenement vindt er enig verkeer plaats op de Hors (motoren, jeeps, trailers en rupsvoertuigen). De broedgebieden van strandbroeders worden, in overleg met Staatsbosbeheer en de Vogelwerkgroep, zo veel mogelijk gemedend ³ .
Noot 3	Het gebied wordt extensief gebruikt door recreanten. Het gebied is alleen toegankelijk via de officiële wegen en paden. Het strand en de open zandvlakte van de Hors zijn vrij toegankelijk. Door deze regulering vindt betreding van kwetsbare habitatypes nauwelijks plaats. Via de APV kan dit gehandhaafd worden. Overigens zijn de meeste van de aanwezige habitatypes bestand tegen lichte vorm van betreding.
Effect varen	Niet van toepassing
Effect vliegen	<p>In de omgeving van de Hors worden regelmatig vluchten uitgevoerd. Soms gaat het om militaire vluchten (maximaal 12 dagen per jaar) of om overvliegende burgervliegtuigen die onder andere worden ingezet om het aantal Lepelaars in de Geul te tellen. De meeste vluchten boven het gebied worden echter uitgevoerd door helikopters van Den Helder Airport naar offshore installaties op de Noordzee visa versa. Het ging in 2002 om ongeveer 2,5 passage van helikopters per uur en 1 passage van een sportvliegtuig per uur.</p> <p>De effecten van de vliegbewegingen in de omgeving van de Mokbaai op foeragerende vogels zijn tussen 1983 en 2002 onderzocht door Alterra⁴. Uit</p>

³ Beheersplan Natura 2000, R.J.M. Kleiberg en M.J. Breedveld, rapportnummer 110402/WA5/OL2/000810/002, Arcadis Hoofddorp

⁴ Smit 2004 (hoofdstuk 5).

Effect rijden	<p>dit onderzoek blijkt dat in de meeste gevallen de foeragerende vogels geen hinder ondervinden van de offshore vliegbewegingen.</p> <p>Het enige moment dat de embryonale duinen betreden worden is tijdens de Horstocht. Bij deze tocht zal een tweetal voertuigen van de organisatie de Hors betreden. Het betreft hier het mogelijke effect van minder dan 10 voertuigbewegingen van een terreinwagen en een rupsvoertuig. In tegenstelling tot het genoemde onder Noot 3, zullen motoren niet langer worden ingezet. Om op het strand te komen zullen zij of via het “hazenpaadje” bij de Joost Dourleinkazerne of via het pad tussen de Horsmeertjes deze habitat betreden. In beide gevallen gebeurt dit op een locatie die het hele jaar door, door zowel Staatsbosbeheer als defensie, als strandop- of afgang wordt gebruikt. Daarnaast is in hoofdstuk 5 het effect van de rups- en wielvoertuigen verder onderbouwd.</p>
Mitigatie	<p>Het huidige beheer wordt uitgevoerd door medewerkers van Staatsbosbeheer. Jaarlijks wordt het beheer vastgesteld en wordt opdracht verleend voor het uitvoeren van het beheer. Met betrekking tot het beschermen van de in het gebied aanwezige broedvogels, vindt voorafgaande aan het broedseizoen intensieve samenwerking plaats tussen de Joost Dourleinkazerne, Defensie Vastgoed Dienst, afdeling milieu, de Vogelwerkgroep Texel en Staatsbosbeheer. Het gaat hier vooral om het lokaliseren en afzetten van de meest geschikte broedplaatsen van de dwergstern. Sinds 2005 worden ook potentiële broedgebieden afgezet.</p>
Conclusie	<p>Op grond van de in deze paragraaf verwoorde overwegingen en hieraan ten grondslag liggende gegevens kan vastgesteld worden dat als gevolg van de hierboven besproken activiteit geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied zal optreden. Daarmee kan worden vastgesteld dat de Staat van Instandhouding van habitatype H2110 Embryonale duinen niet wordt beïnvloed.</p>

2.3.3 H2120 Witte duinen

Doel	Behoud oppervlakte en kwaliteit.
Toelichting	<p>Het Waddengebied is het belangrijkste gebied in ons land voor dit habitatype. Het komt hier in goede kwaliteit en over grote oppervlakten voor. Behoud van de oppervlakte geldt binnen de (sterke) natuurlijke fluctuaties. In de Duinen en Lage land van Texel is het habitatype witte duinen momenteel in goede kwaliteit aanwezig. Behoud van de kwaliteit (verstuing) in de zeereep is tevens van belang voor verbetering van de kwaliteit van achtergelegen duingraslanden, kwelders en/of duinvalleien.</p>
Effect varen	Niet van toepassing
Effect vliegen	zie punt 2.3.2 H2110 Embryonale Duinen.
Effect rijden	Tijdens de Ronde om Texel worden de duinen uitsluitend doorschreden via de bestaande verharde wegen ⁵ en paden. Aangezien deze verharde wegen

⁵ Ruijslaan naar Paal17(zuidelijk vanaf de kruising met de Pelikaanweg), Westerslag naar Paal 15 alleen bij calamiteiten.

en paden het hele jaar door, zonder beperkingen, open staan voor het publiek en gemotoriseerd verkeer is het effect van het gebruik van deze wegen door de voertuigen in dienst bij de Ronde om Texel moeilijk in te schatten. Wel staat vast dat het uitvoeren van de Ronde om Texel geen invloed heeft op het jaargemiddelde aan gemotoriseerd verkeer.

Conclusie Op grond van de in deze paragraaf verwoorde overwegingen en hieraan ten grondslag liggende gegevens kan vastgesteld worden dat als gevolg van de hierboven besproken activiteit geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied zal optreden. Daarmee kan worden vastgesteld dat de Staat van Instandhouding van habitatype H2120 Witte duinen niet wordt beïnvloed.

2.3.4 H2130 Grijze duinen

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit grijze duinen, *kalkrijk* (subtype A) en behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit grijze duinen, *kalkarm* (subtype B).

Toelichting Het habitatype grijze duinen komt over een geringe oppervlakte in het gebied voor. Het betreft zowel duingraslanden van relatief kalkrijk als relatief kalkarm substraat.

Effect varen Niet van toepassing

Effect vliegen Niet van toepassing

Effect rijden Zie 2.3.3 H2120 Witte duinen

Conclusie Op grond van de in deze paragraaf verwoorde overwegingen en hieraan ten grondslag liggende gegevens kan vastgesteld worden dat als gevolg van de hierboven besproken activiteit geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied zal optreden. Daarmee kan worden vastgesteld dat de Staat van Instandhouding van habitatype H2130 Grijze duinen niet wordt beïnvloed.

2.3.5 H2140 *Duinheiden met kraaihei

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit. Enige achteruitgang in oppervlakte van duinheiden met kraaihei, vochtig (subtype A) ten gunste van habitatype H2190 vochtige duinvalleien is toegestaan.

Toelichting Het habitatype duinheiden met kraaihei, met beide subtypen vochtig (subtype A) en droog (subtype B), is momenteel in goede kwaliteit en over voldoende oppervlakte aanwezig. Na het gebied Duinen Terschelling bevat het gebied Duinen en Lage Land Texel het grootste voorkomen van dit habitatype in ons land.

Effect varen Niet van toepassing

Effect vliegen Niet van toepassing

Effect rijden Zie 2.3.3 H2120 Witte duinen

Conclusie Op grond van de in deze paragraaf verwoorde overwegingen en hieraan ten grondslag liggende gegevens kan vastgesteld worden dat als gevolg van de hierboven besproken activiteit geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied zal optreden. Daarmee kan worden vastgesteld dat de Staat van Instandhouding van habitatype H2140 Duinheiden met kraaihei niet wordt beïnvloed.

2.3.6 H2150 *Duinheiden met struikhei

Doel	Behoud oppervlakte en kwaliteit.
Toelichting	Duinen en Lage Land Texel is samen met Duinen Terschelling het gebied met veruit het grootste voorkomen van dit habitatype in ons land. Het habitatype is hier in goede kwaliteit aanwezig. Omdat de landelijke staat van instandhouding gunstig is wordt behoud van oppervlakte en kwaliteit nagestreefd.
Effect varen	Niet van toepassing
Effect vliegen	Niet van toepassing
Effect rijden	Zie 2.3.3 H2120 Witte duinen
Conclusie	Op grond van de in deze paragraaf verwoorde overwegingen en hieraan ten grondslag liggende gegevens kan vastgesteld worden dat als gevolg van de hierboven besproken activiteit geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied zal optreden. Daarmee kan worden vastgesteld dat de Staat van Instandhouding van habitatype H2150 Duinheiden met struikhei niet wordt beïnvloed.

2.3.7 H2160 Duindoornstruwelen

Doel	Behoud oppervlakte en kwaliteit.
Toelichting	Het habitatype duindoornstruwelen is over een kleine oppervlakte aanwezig op enkele plekken op de waddeneilanden. Uitbreiding van het habitatype duindoornstruwelen kan ten koste gaan van onder meer habitatypen grijze duinen (H2130) en vochtige duinvalleien (H2190). Omdat de landelijke staat van instandhouding gunstig is wordt behoud van oppervlakte en kwaliteit nagestreefd.
Effect varen	Niet van toepassing
Effect vliegen	Niet van toepassing
Effect rijden	Zie 2.3.3 H2120 Witte duinen
Conclusie	Op grond van de in deze paragraaf verwoorde overwegingen en hieraan ten grondslag liggende gegevens kan vastgesteld worden dat als gevolg van de hierboven besproken activiteit geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied zal optreden. Daarmee kan worden vastgesteld dat de Staat van Instandhouding van habitatype H2160 Duindoornstruwelen niet wordt beïnvloed.

2.3.8 H2170 Kruiwilgstruwelen

Doel	Behoud oppervlakte en kwaliteit.
Toelichting	Het habitatype kruiwilgstruwelen is momenteel in goede kwaliteit en over voldoende oppervlakte aanwezig, veelal in mozaïek met het habitatype H2190 vochtige duinvalleien. Omdat de landelijke staat van instandhouding gunstig is wordt behoud van oppervlakte en kwaliteit nagestreefd. Dit gebied is één van de belangrijkste gebieden voor dit habitatype.
Effect varen	Niet van toepassing
Effect vliegen	Niet van toepassing
Effect rijden	Zie 2.3.3 H2120 Witte duinen
Conclusie	Op grond van de in deze paragraaf verwoorde overwegingen en hieraan ten grondslag liggende gegevens kan vastgesteld worden dat als gevolg van

de hierboven besproken activiteit geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied zal optreden. Daarmee kan worden vastgesteld dat de Staat van Instandhouding van habitatype H2170 Kruiwilgstruwelen niet wordt beïnvloed.

2.3.9 H2180 Duinbossen

Doel	Behoud oppervlakte en verbetering kwaliteit duinbossen, droog (subtype A), duinbossen, vochtig (subtype B) en duinbossen, binnenduinrand (subtype C).
Toelichting	Het habitatype duinbossen is in goede kwaliteit over een aanzienlijke oppervlakte aanwezig. De drie subtypen droog, vochtig en binnenduinrand staan veelal in mozaïek met elkaar. Het zijn vrij jonge bossen die volop in ontwikkeling zijn en waar het beheer reeds gericht is op verbetering van de kwaliteit. Het habitatype is, vanwege het vereiste natuurlijke of half-natuurlijke karakter, beperkt tot bossen waarin de boomlaag gedomineerd wordt door inheemse of ingeburgerde loofboomsoorten.
Effect varen	Niet van toepassing
Effect vliegen	Niet van toepassing
Effect rijden	Zie 2.3.3 H2120 Witte duinen
Conclusie	Op grond van de in deze paragraaf verwoorde overwegingen en hieraan ten grondslag liggende gegevens kan vastgesteld worden dat als gevolg van de hierboven besproken activiteit geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied zal optreden. Daarmee kan worden vastgesteld dat de Staat van Instandhouding van habitatype H2180 Duinbossen niet wordt beïnvloed.

2.3.10 H1351 Bruinvis

Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.
Toelichting	De Noordzeekustzone is een belangrijk gebied voor de bruinvis. Hoewel de Nederlandse populatie nog steeds ver verwijderd is van de duurzame populatie die zich vroeger in dit gebied voortplantte, herstelt de populatie zich sinds de jaren negentig in onze wateren. Van een zeldzame wintergast is de bruinvis weer een vaste bewoner geworden. Ook worden sinds decennia opnieuw bruinvissen met jongen gezien. De toename in Nederlandse wateren kan een gevolg zijn van een andere verdeling over de Noordzee. Het staande beleid om de sterfte van bruinvissen in netten te beperken zal bijdragen aan verder herstel van de populatie.
Effect varen	De bruinvis leeft meestal solitair of in kleine groepjes van 2 tot 10 dieren. De bruinvis zwemt voornamelijk vlak onder het zeeoppervlak, waarbij de bruinvis kort achter elkaar aan de oppervlakte komt om dan vervolgens voor een paar minuten onder water te verdwijnen. Bruinvissen hebben een zeer goed gehoor en maken gebruik van echolocatie. Echolocatie wordt gebruikt voor het vinden van voedsel, maar ook voor navigatie op korte afstand, het ontwijken van vijanden en mogelijk ook voor communicatie. Boten zal de bruinvis zoveel mogelijk mijden. De bruinvis trekt in het voorjaar weg van de Texelsekust. De kans om tijdens de Ronde om Texel een bruinvis tegen te komen wordt klein geacht. Daarnaast wordt de Ronde

gezeild met catamarnas en zijn de volgboten, klein en goed wendbaar. De ze zijn in voorkomend geval heel goed instaat een Bruinvis te ontwijken.

Effect vliegen

Niet van toepassing

Effect rijden

Niet van toepassing

Conclusie

Op grond van de in deze paragraaf verwoorde overwegingen met hieraan ten grondslag liggende gegevens kan vastgesteld worden dat als gevolg van de hierboven besproken activiteiten geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken soort zal optreden. Gelet op het bovenstaande wordt het effect van de Ronde om Texel als mogelijke, in geval van calamiteiten, lichte verstoring vastgesteld. Het effect op de Staat van Instandhouding van habitatsoort H1351 Bruinvis is verwaarloosbaar en wordt niet negatief beïnvloed.

2.3.11 H1364 Grijze Zeehond

Doel

Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor behoud populatie.

Toelichting

De soort komt sinds de jaren tachtig weer in toenemende mate voor in de Waddenzee. Vooral de westelijke Waddenzee is van grote betekenis voor de Grijze Zeehond. De dieren verblijven vooral op hoge zandplaten zoals de Richel (ten oosten van Vlieland) en de Vliehors (westkant van Vlieland). De populatie van de Grijze Zeehond groeit vooralsnog gestaag en wordt als duurzaam beschouwd, hoewel de aanwas deels afhankelijk is van migratie uit het buitenland.

Effect varen

De grijze zeehond is tijdens de Ronde om Texel **niet** aanwezig in de potentiële ligplaats op de Bollen (oostelijk van Oudeschild) aangezien op het tijdstip van passage deze vanwege de stand van het tij onderwater staan. Voor de passage van het Molengat en de Razende Bol wordt verwezen naar hoofdstuk 3. Zwemmende exemplaren komen in het gebied van de Ronde om Texel voor en kunnen bij de catamarans en volgboten in de buurt komen. Waarnemingen hebben geleerd dat zeehonden mee zwemmen met schepen. Er zijn geen rapportages van zeehonden die als gevolg van een aanvaring met een catamaran of volgboot gewond of gedood zijn. De zeehonden zouden ook gevoelig kunnen zijn voor onderwatergeluid en daarom het gebied waar de volgboten zich bevinden kunnen mijden. Hierover is onvoldoende literatuur en onderzoeksrapporten.

Effect vliegen

Wanneer de voorgeschreven vlieghoogte verlaten wordt bestaat de kans op verstoring van rustende dieren. Grijze zeehonden zogen niet in augustus. Zelfs in geval van calamiteiten is de kans dat de helikopter in de buurt van de Noorderhaaks komt uitgesloten. De heersende ebstroom gaat om de zuid richting Schulpengat. Mocht de noodzaak bestaan om een "airborne on scene commander" te hebben dan zal deze zich ten oosten of zuidoosten van de Noorderhaaks bevinden. Daarnaast is het altijd mogelijk dat ingeval van calamiteiten de Verkeerscentrale Den Helder of de kustwacht de coördinatie overneemt.

Effect rijden

Niet van toepassing

Conclusie

Op grond van hetgeen in hoofdstuk 3 en bijlage 1 en 2 initiele verstoring en verslechteringsstoets is vermeld en de in deze paragraaf verwoorde overwegingen met hieraan ten grondslag liggende gegevens kan

vastgesteld worden dat als gevolg van de hierboven besproken activiteiten geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken soort zal optreden. Gelet op het bovenstaande wordt het effect van de Ronde om Texel als mogelijke, in geval van calamiteiten, lichte verstoring vastgesteld. Het effect op de Staat van Instandhouding van habitatsoort H1364 Grijs Zeehond is verwaarloosbaar en wordt niet negatief beïnvloed.

2.3.12 H1365 Gewone Zeehond

Doel	Behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.
Toelichting	De Waddenzee is vooral van belang als rust- en voortplantingsgebied. De zoogperiode van de Gewone Zeehond is van 1 mei tot 1 september. Ligplaatsen (getijdenplaten) worden gedurende het gehele jaar gebruikt. Tijdens de zoogtijd en de verharingsperiode worden de ligplaatsen langer bezocht. De meeste jongen worden in het oostelijk deel geboren. De Gewone Zeehond was in 2002 met circa 4500 exemplaren in de Nederlandse Waddenzee aanwezig, waarna voor de tweede keer een terugslag door een virus optrad. Verwacht wordt dat de huidige, gestaag groeiende populatie, zich geleidelijk verder zal uitbreiden.
Effect varen	De Gewone Zeehond is tijdens de Ronde om Texel niet aanwezig in de potentiële ligplaats op de Bollen (oostelijk van Oudeschild) aangezien op het tijdstip van passage deze vanwege de stand van het tij onderwater staan. Voor de passage van het Molengat en de Razende Bol wordt verwezen naar hoofdstuk 3. Zwemmende exemplaren komen in het gebied van de Ronde om Texel voor en kunnen bij de catamarans en volgboten in de buurt komen. Waarnemingen hebben geleerd dat zeehonden mee zwemmen met schepen. Er zijn geen rapportages van zeehonden die als gevolg van een aanvaring met een catamaran of volgboot gewond of gedood zijn. De zeehonden zouden ook gevoelig kunnen zijn voor onderwatergeluid en daarom het gebied waar de volgboten zich bevinden kunnen mijden. Hierover is onvoldoende literatuur en onderzoeksrapporten.
Effect vliegen	Wanneer de voorgeschreven vlieghoogte verlaten wordt bestaat de kans op verstoring van rustende dieren of zogende dieren. Zelfs in geval van calamiteiten is de kans dat de helikopter in de buurt van de Noorderhaaks komt uitgesloten. De heersende ebstroom gaat om de zuid richting Schulpengat. Mocht de noodzaak bestaan om een “airborne on scene commander” te hebben dan zal deze zich ten oosten of zuidoosten van de Noorderhaaks bevinden. Daarnaast is het altijd mogelijk dat ingeval van calamiteiten de Verkeerscentrale Den Helder of de kustwacht de coördinatie overneemt.
Effect rijden	Niet van toepassing
Conclusie	Op grond van hetgeen in hoofdstuk 3 en bijlage 1 en 2 initiele verstoring en verslechteringstoets is vermeld en de in deze paragraaf verwoorde overwegingen met hieraan ten grondslag liggende gegevens kan vastgesteld worden dat als gevolg van de hierboven besproken activiteiten geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken soort zal optreden. Gelet op het bovenstaande wordt het effect van de Ronde om

Texel als mogelijke, in geval van calamiteiten, lichte verstoring vastgesteld. Het effect op de Staat van Instandhouding van habitatsoort H1365 Gewone Zeehond is verwaarloosbaar en wordt niet negatief beïnvloed.

2.3.13 A137 Bontbekplevier

Doel	Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 20 paren.
Toelichting	Aan het begin van de jaren tachtig broedden jaarlijks nog circa 15 paren bontbekplevieren; in 2002 waren dit 4 en in 2003 5 paren. Het (schelpen)strand van Texel betreft het natuurlijk verspreidingsgebied van de soort. Belangrijkste (potentiële) broedlocaties zijn de Slufter, Wagejot en de noord- en zuidpunt van het eiland. Gezien de potentie van het gebied is een doel voor uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied geformuleerd. Het gebied kan onvoldoende draagkracht leveren voor een sleutelpopulatie, maar draagt wel bij aan de draagkracht in de regio Waddengebied ten behoeve van een regionale sleutelpopulatie.
Effect vliegen	De route van de helikopter loopt ten zuiden van de Hors door een gebied dat is aangewezen als vliegcorridor voor helikopters voor de offshore industrie. Dagelijks vinden tientallen vluchten plaats in deze corridor. Vastgesteld kan worden dat het inzetten van de veiligheidshelikopter geen enkel nadelig effect heeft op de bestaande situatie.
Effect varen	De route van de catamarans en volgboten ligt in verband met ondieptes en zandplaten op een zodanige afstand dat dit geen enkele invloed heeft op de broedende bontbekplevieren. Daarnaast worden de volgboten in deze sector geleverd door de Joost Dourleinkazerne en gevaren door mariniers die dagelijks in dit gebied hun werk doen.
Effect rijden	Het overgrote deel van de Bontbekplevieren broedt elders op Texel. Met name het "Schelpenstrandje" in de Mokbaai is in trek bij deze vogels. Het aantal Bontbekplevieren op de Hors levert geen wezenlijke bijdrage (jaargemiddelde over de laatste 10 jaar is 1, 2) aan de instandhouding van de soort. Afgezet tegen de oppervlakte van de Hors (circa 500 Ha) en de mitigerende maatregelen die genomen worden is de kans op verstoring zeer laag tot nihil en het effect verwaarloosbaar.
Conclusie	Op grond van de in deze paragraaf verwoorde overwegingen en hieraan ten grondslag liggende gegevens kan vastgesteld worden dat als gevolg van de hierboven besproken activiteit geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied zal optreden. Daarmee kan worden vastgesteld dat de Staat van Instandhouding van Habitatsoort A137 Bontbekplevier niet negatief wordt beïnvloed.

2.3.14 A195 Dwergstern

Doel	Uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied met een draagkracht voor een populatie van ten minste 40 paren.
Toelichting	Het gebied kan voor de dwergstern voldoende draagkracht gaan leveren voor een sleutelpopulatie. Van oorsprong waren op Texel voldoende rustige schelpenstrandjes aanwezig voor kolonies van de dwergstern zodat jaarlijks een sleutelpopulatie van circa 40 paren aanwezig was. Recentelijk is de soort in aantal afgenomen en in 2002 en 2003 werden geen

broedgevallen vastgesteld. Belangrijkste (potentiële) broedlocaties zijn de Slufter en de zuidpunt van het eiland. Gezien de landelijk matig tot zeer ongunstige staat van instandhouding is voor de dwergstern als doel uitbreiding omvang en/of verbetering kwaliteit leefgebied geformuleerd.

Stand van zaken De landelijke staat van instandhouding van de dwergstern is voor wat betreft de aspecten populatie en leefgebied resp. als “zeer ongunstig” en “matig ongunstig” beoordeeld. De landelijke doelstelling zoals gepubliceerd in 2006 omvat geen herstelopgave voor het leefgebied maar wel een doelniveau dat ruim 30% hoger is dan de actuele populatie in topjaren (585 in 2006): “behoud omvang en kwaliteit leefgebied voor herstel populatie tot 800 paren”. Vanwege de kwetsbaarheid van de nestplaatsen is de soort vrijwel volledig aangewezen op het Natura 2000-netwerk. Het landelijk doelniveau is nu vastgesteld op **600** broedparen hetgeen voldoende is voor het duurzaam voortbestaan op de lange termijn. Een hoger doelniveau wordt niet realistisch geacht, gelet op het verminderd aanbod aan natuurlijke broedplaatsen in vergelijking tot de situatie van een halve eeuw geleden (met name door de afname van natuurlijke dynamiek in het Deltagebied door de uitvoering van de Deltawerken). Hierbij dient ook te worden opgemerkt dat rond 1990 in Zeebrugge (Vlaanderen) een nieuwe kolonie is ontstaan (recent 100-200, max. ruim 400 paren) hetgeen mogelijk ten koste is gegaan van de Zeeuwse broedpopulatie. De verlaging van het doelniveau heeft als consequentie dat de beoordeling van de staat van instandhouding voor wat betreft het aspect populatie wordt gewijzigd in “matig ongunstig”.

De som van de gebiedsdoelen bedraagt bijna 600 broedparen, waarbij alleen in het Waddengebied een herstelopgave haalbaar wordt geacht. In vergelijking tot het ontwerpbesluit zijn de gebiedsdoelen in Waddenzee en Noordzeekustzone verhoogd van resp. 200 en 5 broedparen naar 210 en 20 broedparen. De aangepaste waarden betreffen de maximale aantallen die in recente jaren in de gebieden zijn vastgesteld (resp. 2003 en 2007). In het Waddengebied, waar de Natura 2000-gebieden op veel plekken op elkaar aansluiten, is het overigens vooral van belang dat de som van de gebiedsdoelen (290) wordt gehaald. De som van de gebiedsdoelen, met daarbij opgeteld het aantal dat buiten Natura 2000 broedt (1%), bereikt het genoemde doelniveau van 600.

Effect rijden Het aantal dwergsterns dat jaarlijks op de Hors broedt vertoont grote fluctuaties (min 0 max 202 broedparen, jaargemiddelde 40 broedparen =6.6% van het doelniveau. Alhoewel de Hors een zeer dynamisch deel van de Texelse kuststrook is, is slechts 5% (2,5 ha) of minder geschikt als habitat voor Dwergstern broedkolonies. Aangenomen wordt dat het aantal Dwergsterns in de komende jaren niet dramatisch zal stijgen. Afgezet tegen de oppervlakte van de Hors (circa 500 Ha) en de zeer stringente mitigerende maatregelen die genomen worden en uitgevoerd is het mogelijk om meer dan 1000 meter van een kolonie aan te landen op de Hors. Door deze werkwijze toe te passen is elke kans op verstoring door catamarans en zeilers uitgesloten. Bij het afzetten van de broedkolonies worden al ruime marges inacht genomen. Daarnaast worden potentiële

broedplaatsen afgezet zodat bij een tweede legsel de verstoring minimaal. Daar bovenop houden de veiligheidvoertuigen een extra marge aan en worden de afgezette dwergsternkolonies op meer dan 50 meter van de afzetting gepasseerd. Dit is voldoende waarborg voor het voorkomen van verstoring.

Conclusie

Op grond van de in deze paragraaf verwoorde overwegingen en hieraan ten grondslag liggende gegevens kan vastgesteld worden dat als gevolg van de hierboven besproken activiteit geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied zal optreden. De staat van instandhouding van Habitatsoort A195 Dwergstern wordt niet negatief beïnvloed.

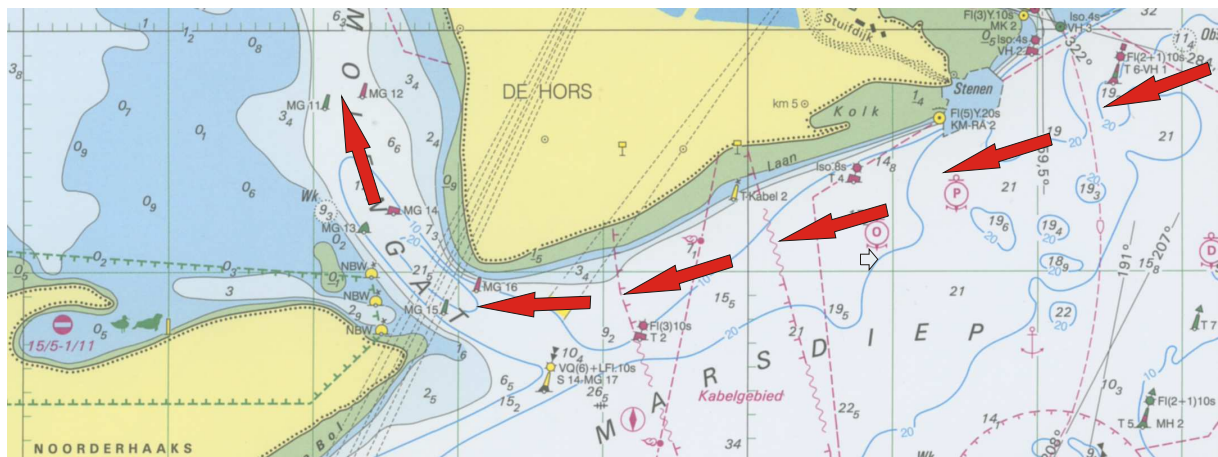
Wij verzoeken u in uw aanvraag en/of de V&V-toets de afstand op te nemen, waarop de Razende Bol genaderd wordt.

3. Afstand tot Razende Bol

3.1 Passage afstand Razende Bol

De passage afstand langs de Razende Bol is moeilijk in te schatten aangezien het hier een zeer dynamisch getijden gebied betreft en de ligging en omvang van de Razende Bol verandert. Voor het goed kunnen beoordelen van deze doorgang zijn twee zaken relevant:

- De vaarroute binnen de betonning in de vaargeulen
- De ligging van het Art.20 gebied

Het parcours bij de Razende Bol loopt binnen de betonning in de vaargeul Molengat. Ook dit is een “gate” welke wordt aangegeven door de Molengat 15 en Molengat 16. De afstand tot het aangewezen artikel 20 gebied bedraagt minimaal 500 meter.

De doorgang Molengat en het varen in alle door de Ronde om Texel gebruikte vaargeulen is wettelijk toegestaan vaargebied zoals vastgesteld in de “Regeling houdende wijziging van enkele regelingen met betrekking tot het scheepvaartverkeer”, uitgegeven door De Minister van Verkeer en Waterstaat, op 29 juni 2010, onder Nr. CEND/HDJZ-2010/952 sector SCH Hoofddirectie Juridische Zaken. Deze regeling is 5 juli 2010 gepubliceerd in de Staatcourant nr 10405. Hierin wordt de term ‘betonde vaargeulen’ vervangen door ‘binnen de betonning in de vaargeulen’. De term betonde vaargeulen leverde verwarring op, daar de vaargeulbreedte en de ‘betonde breedte’ niet altijd overeenstemmen. Met deze nieuwe definitie wordt deze onduidelijkheid weggenomen

3.1.1 Passende beoordeling Derde Nota Waddenzee

Ten aanzien van de zeehonden staat in de passende beoordeling van de Derde Nota Waddenzee het volgende vermeld:

Effecten Aanwezigheidsverstoring rustende of zogende dieren;- geluidsverstoring rustende of zogende dieren (Zeehonden zijn gevoelig voor laagfrequente geluiden (Richardson et al., 1995)).

Mitigatie Bij **voorkeur** niet varen binnen een afstand van 1500 meter van **rust- en zoogplaatsen tijdens werp- en zoogperiodes**, voor zover er **geen bebakende vaargeulen** aanwezig zijn; de “Erecode watersport” beveelt dit ook aan.

Met het afzetten van gebieden waar zich vogels bevinden, zien wij graag dat er vogelsoort-specifiek afstanden in acht worden genomen, met daarbij onderbouwd met bronvermelding, waarom die afstand geen significant negatieve effecten zal hebben op de vogels. Wij begrijpen dat u al jaren op deze wijze werkt, maar wij zien graag vastgelegd, wat de 'veilige afstand' van de nesten is per vogelsoort.

4. Afzetten broedkolonies

4.1 Beschrijving van de Hors

De zuidpunt van Texel bestaat uit een uitgestrekte strandvlakte met daarachter een breed duingebied, afgewisseld met valleien en een baai. Op deze plaats zijn in het verleden meerdere malen 'wandelende' zandplaten aan het eiland vastgegroeid. Hierdoor groeit de kust op deze plaats aan, in tegenstelling tot veel andere plaatsen in Nederland waar vooral erosie plaatsvindt. Als gevolg van de grote zandtoevoer kan op deze plek primaire duinvorming plaatsvinden.

4.1.1 Duintjes

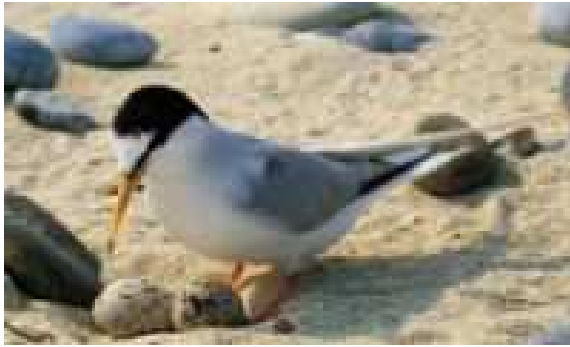
Zo'n vastgegroeide plaat vormt een brede, kale zandvlakte. De wind heeft vrij spel en door de overheersende zuidwestenwinden wordt zand in de richting van het eiland geblazen. Door de aanwezigheid van Biestarwegras kunnen op deze manier embryonale duinen ontwikkelen die parrallel aan de kust lopen. Deze duintjes raken begroeid en groeien langzaam verder todat ze door een volgende duinrij van zandtoevoer worden afgesloten. De Hors is een van de weinige plekken in Nederland waar deze primaire duinvorming zich voordoet.

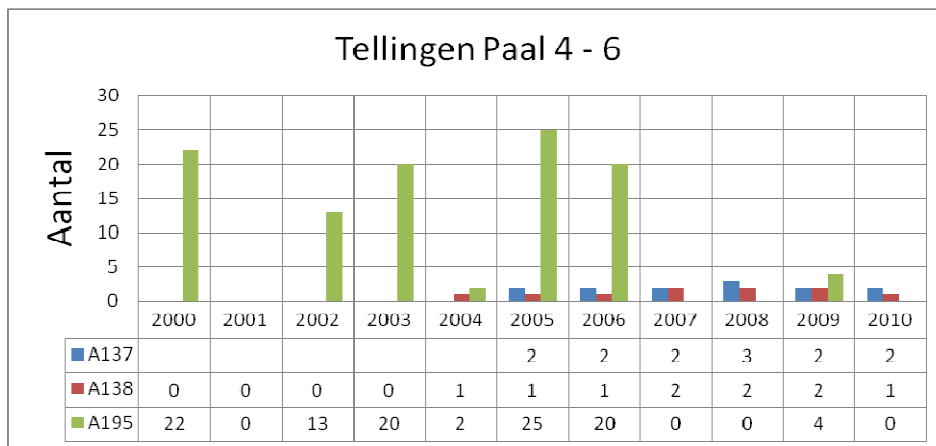
4.2 Omvang van de Hors

De Hors meet van oost naar west bijna 4 km. De noord-zuid as is over de grootste afstand 2 km. De totale oppervlakte van de Hors bedraagt ongeveer 500 hectaren. De laagwater-kustlijn bedraagt meer dan 8 km.

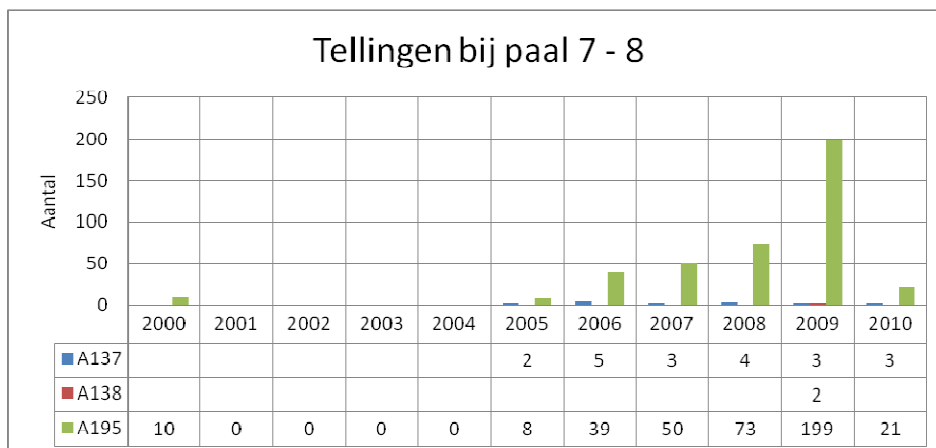
4.3 Broedvogels op de Hors

De SBZ Waddenzee is, op basis van het aanwijzingsbesluit, aangewezen voor 48 verschillende soorten broedvogels. Van deze 48 soorten hebben de laatste 10 jaar slechts 3 soorten⁶ op de Hors gebroed verspreid over twee lokaties. De monitoring van de aantallen is uitgevoerd door de vogelwerkgroep Texel. De resultaten van deze monitoring is weergegeven in onderstaande grafieken.

Grafiek 1:
Vogeltellingen
vanaf 2000 De Hors
paal 4 en 6

Grafiek 2:
Vogeltellingen
vanaf 2000 De Hors
paal 7 en 8

⁶ Opgave Vogelwerkgroep Texel, 19 december 2010

4.4 Profielen documenten

In deze paragraaf zijn de belangrijkste profieldocumenten opgenomen van de in deze aanvulling behandelde habitatsoorten. Deze soorten zijn:

- A137 Bontbekplevier
- A138 Strandplevier
- A195 Dwergstern
- A1364 Bruinvis

Waar noodzakelijk geacht zijn deze aangevuld met de laatste onderzoeksgegevens

4.4.1 Natura 2000 gebied - Waddenzee (1)

Soort	Doel-soort	Functie	Aantal in	Aantal					Start trend	Trend sinds start	Trend sinds 1999
				2004	2005	2006	2007	2008			
Blauwe Kiekendief	x	b	paren	2	2	2	1	1	1990	--	?
Bontbekplevier	x	b	paren	74	59	63	65	42	1990	0	?
Bruine Kiekendief	x	b	paren	42	41	37	42	38	1990	+	+
Dwergstern	x	b	paren	202	158	140	137	241	1990	+	+
Eider	x	b	paren	-	-	-	3144	-	1990	0	0
Grote Stern	x	b	paren	11528	12259	12815	11608	12270	1990	+	?
Kleine Mantelmeeuw	x	b	paren	20274	21262	25034	24739	-	1990	+	+
Kluut	x	b	paren	2456	2383	1795	1569	1372	1990	-	--
Lepelaar	x	b	paren	632	590	569	781	775	1990	++	+
Noordse Stern	x	b	paren	909	1228	962	1267	862	1990	-	-
Strandplevier	x	b	paren	16	15	21	15	16	1990	-	?
Velduil	x	b	paren	10	6	6	9	9	1990	+	?
Visdief	x	b	paren	5236	-	3723	3659	-	1990	-	-

© Netwerk Ecologische Monitoring (SOVON, RWS, CBS)

4.4.2 Toelichting

Doelsoort Voor deze soorten zijn instandhoudingdoelen geformuleerd of worden aanvullende specifieke functies aangegeven in de toelichting op de doelen. Zie voor de actuele stand van zaken van de doelsoorten en doelformuleringen de aanwijzingbesluiten

Trends Worden weergegeven voor de lange termijn (startjaar aangegeven) en voor de laatste tien jaar (broedvogels), resp. laatste tien seizoenen (winter- en trekvogels).

Trend-symbolen ++ significante sterke toename van >5% per jaar
 + significante matige toename van < 5% per jaar
 0 stabiel, geen significante trend
 - matige significante afname van < 5% per jaar
 -- sterke significante afname van >5% per jaar
 ? onzeker, geen betrouwbare trendindicatie mogelijk

4.4.3 Informatie Bontbekplevier A137

Bron Profielen vogels versie 1 september 2008, blz 762,
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/.../profielen/.../profiel_vogel_A137.pdf

Afstand De bontbekplevier heeft een gemiddelde gevoeligheid voor verstoring (vanaf 100-300 m afstand), terwijl hij zeer gevoelig is voor verstoring van zijn leefgebied (de open kustgebieden).

4.4.4 Informatie Strandplevier A138

Bron Profielen vogels versie 1 september 2008, blz 770,
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/.../profielen/.../profiel_vogel_A138.pdf

Afstand Evenals de bontbekplevier heeft de strandplevier een gemiddelde gevoeligheid voor verstoring (vanaf 100-300 m afstand), en is hij zeer gevoelig voor verstoring van zijn leefgebied (de open kustgebieden).

4.4.5 Informatie over de Dwergstern A195

Bron: Profielen vogels versie 1 september 2008, blz 874,
www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/.../profielen/.../profiel_vogel_A195.pdf

Afstand De mate van verstoringsgevoeligheid van de dwergstern is gemiddeld tot groot, in foerageergebieden matig (**verstoring bij < 100 m afstand**) en op broed-, slaap- en rustplaatsen zeer groot (**verstoring bij > 300 m afstand**). Ook de gevoeligheid voor verstoring van zijn leefgebied, de eilanden, zandplaten en open kustgebieden is groot en het effect van verstoring op de populatie is eveneens groot. Het is goed mogelijk dat de Nederlandse populatie alleen nog in reservaten broedt omdat vestiging op zandplaten zoals bij andere sterns niet plaatsvindt vanwege verstoring door recreatieactiviteiten. Land- en waterrecreatie bedreigen de rust van de dwergstern het meest. Rond broedende dwergsterns wordt een recreatievrije bufferzone van **100-150 meter aanbevolen**.

4.4.6 Informatie over de Bruinvis H1351

Bron Profielen vogels versie 1 september 2008, blz 493,
http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/.../profielen/.../profiel_soort_H1351.pdf

Belang De Bruinvis komt in het Noord Atlantisch gebied verspreid voor, van de Witte Zee, Groenland en IJsland in het noorden tot de Atlantische kust van Noord-Afrika in het zuiden. In de Oostzee leeft een kleine populatie. Daarnaast is een geïsoleerde populatie bekend uit de Zwarte Zee en komen Bruinvissen voor in het Griekse deel van de Middellandse Zee. De totale populatie in de Noordzee bedroeg in 1994 evenals in 2005 naar schatting 250.000 exemplaren, waarmee de Bruinvis talrijker is dan de Gewone zeehond (*Phoca vitulina*) en de Grijsze zeehond (*Halichoerus grypus*). De voor ons land meest nabije grote concentratie van de soort ligt in het Duitse deel van de Noordzee ten westen van het Waddeneiland Sylt (ca. 30.000 dieren in het totale Duitse deel); dit is zover bekend het belangrijkste voortplantingsgebied in de centrale Noordzee. Recent werden ook voor de Noord-Hollandse kust zeer hoge dichtheden geregistreerd. Het totale aantal Bruinvissen in wateren van de Europese Unie (inclusief Exclusieve Economische Zones) ligt naar schatting in de buurt van een half miljoen. Tot voor kort was het Nederlandse deel daarin met zekerheid gering. Het lijkt er op dat door een verschuiving in de Noordzee van noord naar zuid momenteel het Nederlandse aandeel groter is. Het dient afgewacht te worden in hoeverre dat incidenteel is.

Leefgebied: De Bruinvis komt verspreid voor in ondiepe zeeën en kustwateren van de gematigde en subarctische delen van het noordelijke halfrond. Vroeger

zwommen ze ook de rivieren op. Over de eisen die Bruinvissen stellen aan hun leefgebied is weinig bekend. Bruinvissen mijden schepen en zijn gevoelig voor geluid onder water.

4.5 Berichtgeving door natuurbeheerders

4.5.1 Record aantal dwergsterns op de Hors (Texel)

Bericht uitgegeven op woensdag 17 juni 2009

Het aantal dwergsterns dat op De Hors (Texel) broedt is groter dan ooit. Er zijn 202 nesten geteld. Daarnaast broeden er verspreid over de strandvlakte verschillende bontbekplevieren en zeer waarschijnlijk ook één of meer strandplevieren. Een groot deel van de dwergsterns heeft ondertussen jongen. Wel vestigen zich nog steeds nieuwe broedparen, mogelijk nadat ergens anders hun nest is mislukt

De grootste kolonie, 128 paar, bevindt zich zuidelijk van paal 8 tussen de jonge duintjes en de Noordzee. In het verlengde daarvan bij de zuidpunt van De Hors zitten er nog 68. Twee keer drie paartjes zitten verspreid over de strandvlakte. De grote dwergsternkolonies zijn door Staatsbosbeheer en de Vogelwerkgroep afgezet met touwen. **Wanneer u deze afzettingen op enige afstand passeert, kunnen de sterns rustig doorgaan met het voeren van hun jongen.**

Plevieren

De strandplevieren en de meeste bontbekplevieren broeden niet binnen deze afzettingen. Ze hebben verspreid over de strandvlakte hun nesten liggen, vaak op schelpenbankjes. De nesten zijn nauwelijks te vinden, **waardoor afzetten van de locatie meestal niet mogelijk is.** Door bij wandelingen op De Hors **schelpenbanken te mijden, loopt u de minste kans om over een nest heen te lopen.** Uiteraard is het belangrijk om honden aan de lijn te houden, dat kan ook een boete van € 90 uitsparen. Vanaf 1 september tot 1 maart mogen ze op het strandgedeelte van De Hors weer loslopen.

Bron: [Staatsbosbeheer](#)

Foto: [IVN Vecht & Plassengebied](#)

4.5.2 Dwergsterns, sierlijk maar fragiel

Bericht uitgegeven door SOVON Vogelonderzoek Nederland Zaterdag 19 juni 2010

Terwijl het Nederlands elftal zich in het zweet werkt voor een goed resultaat in de poulewedstrijden, werkt onze kleinste stern, de dwergstern, zich een slag in de rondte om zijn jongen groot te brengen. En dat gaat in ons overvolle landje lang niet altijd van een leien dakje, maar gelukkig zit het aantal in de lift.

Dwergstern Foto: [IVN Vecht & Plassengebied](#)

De dwergstern, van kop tot teen maar net 25 centimeter groot, is één van de meest sierlijke sterns. Hij heeft een knalgele snavel met een zwart puntje. Verder lijkt hij het meest op de veel bekendere visdief. De Nederlandse verspreiding van de broedvogel beperkt zich hoofdzakelijk tot de Waddeneilanden en Zeeland. De soort is echt kustgebonden en wordt

dan ook maar slechts zelden in het binnenland waargenomen. Alleen op trek wil er wel eens eentje in het binnenland verzeild raken.

Een flink aantal jaar ging het eigenlijk niet zo goed met de dwergstern in ons land en schommelde de populatie rond de 300 tot 400 broedparen. De dwergstern stond daarom op de Rode Lijst. De vastgelegde kustlijn en de toegenomen recreatiedruk zorgden ervoor dat voor de dwergstern bijna geen plek meer was om te broeden. De vogel broedt namelijk bij voorkeur op onverstoorde kiezelstrandjes. De laatste paar jaar komt de stand gelukkig weer boven de 800 uit. Deze toename is vooral te danken aan het opspuiten van natuurontwikkelingsterreinen in onder andere Zeeland.

Wilt u zelf ook eens een dwergstern zien, dan raad ik u aan om naar de kust te gaan, en dan bij voorkeur naar Zeeland of de Waddeneilanden. Daar kunt u ze momenteel langs de kustlijn zien jagen op kleine visjes om die dan in ijl tempo naar de jongen een eind verderop te brengen.

Tekst: Harvey van Diek, [SOVON Vogelonderzoek Nederland](#)

Foto's: IVN Vecht & Plassengebied

4.5.3 Houd rekening met broedende dwergsterns op de Vliehors dinsdag 25 mei 2010 06:48

Dat is het gezamenlijke verzoek van **Defensie, Staatsbosbeheer, de Gemeente Vlieland en de leden van de Strandvogelwerkgroep van het Wadden overleg orgaan.**

Op de Vliehors broedt jaarlijks een groot deel van de Nederlandse Dwergstern-populatie. Negen van de tien keer gaan de broedsels echter verloren door een extreem hoog tij in combinatie met harde wind in de broedtijd. In overleg met de beherende instanties is daarom besloten rondom deze plek borden te zetten. Er wordt aan de Vlielandse bevolking en aan toeristen op het waddeneiland gevraagd rekening te houden met de broedende dieren door het **beborde gebied te mijden en honden in een straal van honderd meter om het gebied aan de lijn te houden**

4.5.4 Veel dwergsterns op de hors 12 juni 2008 11:53

Het aantal dwergsterns dat broedt op De Hors (Texel) is dit jaar groot: 82 paar verdeeld over drie kolonies. Daarnaast broeden er verspreid over de strandvlakte verschillende bontbekplevieren en zeer waarschijnlijk ook één of meer strandplevieren. Een groot deel van de dwergsterns heeft ondertussen jongen. Wel vestigen zich nog steeds nieuwe broedparen, mogelijk nadat ergens anders hun nest is mislukt.

De grootste kolonie bevindt zich op het terrein van de Mariniers tussen Paal 5 en 6. Beide andere liggen dicht bij elkaar tussen Paal 7 en 8. De dwergsternkolonies zijn door Staatsbosbeheer en de Vogelwerkgroep op verzoek van Defensie afgezet met touwen. Als u deze afzettingen op enige afstand passeert, kunnen de sterns rustig doorgaan met het voeren van hun jongen.

De strandplevieren en de meeste bontbekplevieren broeden niet binnen deze afzettingen. Ze hebben verspreid over de strandvlakte hun nesten liggen, vaak op schelpenbankjes. De

nesten zijn nauwelijks te vinden, waardoor afzetten van de locatie meestal niet mogelijk is. Door bij wandelingen op De Hors schelpenbanken te mijden loopt u de minste kans om over een nest heen te lopen. Uiteraard is het belangrijk om honden aan de lijn te houden.
Bron: Staatsbosbeheer.

De rupsvoertuigen zullen over vegetaties gaan rijden. Benoem die vegetaties (welk habitatype). U hoeft deze types niet te beschrijven, zoals u in uw mail van 16 december heeft gedaan, maar wel zien wij graag per type aangegeven welke effecten er te verwachten zijn. Uw onderzoeker van IMARES heeft voldoende kennis van zaken om de effecten per habitatype uit te werken. Bijvoorbeeld kan een activiteit door als gevolg rupsspoorvorming leiden tot verslechtering van het oppervlakte van een bepaald habitatype. Ook indien dat met betrekking tot bepaalde habitatypen niet zo is is dient uw daar een opmerking over te maken, opdat u uw aanvraag duidelijk wordt dat de mogelijkheid van verslechtering door u beoordeeld is.

5. Rupsvoertuig BV206

5.1 Effectcriteria rupsvoertuig BV 206

Om te bepalen welke effecten de rupsvoertuigen kunnen veroorzaken zijn de navolgende criteria doorslaggevend:

- De aanwezige habitatypen
- De groundpressure (kPa/psi) van het rupsvoertuig

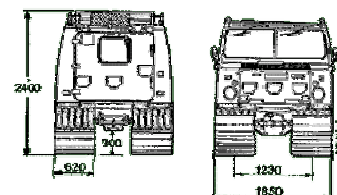
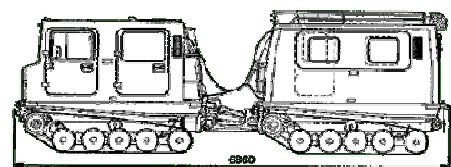
5.2 Inzet rupsvoertuig

Onverminderd hetgeen gesteld in punt 6.1.6 van de initiële verstoring- en verslechteringstoets zullen de rupsvoertuigen uitsluitend op het strand (habitatype H1140) worden ingezet. Met name op de Hors is het gebied met embryonale wandelende duinen (habitatype H2110) gemarkeerd met rood/witte paaltjes die geplaatst zijn met onderlinge afstand van 50 meter. De rode zijde is voor alle voertuigen, dus ook de rupsvoertuigen verboden gebied. Op het strand wordt Biestarwe gras aangetroffen.

5.3 Beschrijving rupsvoertuig

Bandvagn 206 (BV 206) is een all-terrain carrier ontwikkeld door Hägglunds en bestaat uit twee eenheden, de trekker en de aanhangwagen met aandrijving op alle vier de tracks. Het voertuig kan maximaal tot 17 personen (6 in de trekker en 11 in de aanhangwagen) of 4500 kg materiaal vervoeren. De aanhangwagen kan worden aangepast voor verschillende toepassingen.

De BV 206 is ontworpen voor het uitvoeren van taken in sneeuw- en moerasgebieden en is ook uitstekend bruikbaar in bijvoorbeeld drassige veengronden. Daarnaast is het voertuig amfibisch en uitstekend geschikt voor de inzet op de grens van land en water. Door de lage **bodemdruk** kan de BV 206 omgaan met een breed scala van moeilijke terreinomstandigheden.

5.4 Bodemdruk

Bodemdruk is de druk uitgeoefend op de grond door de tracks van een all terrainvehicle. Een zeer lage bodemdruk is, na waterdichtheid en drijfvermogen, een voorwaarde voor het

garanderen van zijn potentiële mobiliteit. Dit geldt in het bijzonder bij verplaatsingen over de zachte en drassige grond. Bodemdruk wordt gemeten in pascal (Pa). In het gebruik wordt de druk onder andere aangegeven met de eenheid “pounds per square inch” (psi).

Gemiddelde bodemdruk kan worden berekend met behulp van de standaardformule voor druk namelijk $P = F/A$. Dit is P in de ideale situatie, dwz een statische, uniforme netto kracht die wordt uitgeoefend op een vlakke ondergrond, gemeten op zeeniveau. Kort samengevat is dit het object gewicht (F, overeenkomend met massa x zwaartekrachtsversnelling) gedeeld door contactarea (A). De bodemdruk van gemotoriseerde voertuigen wordt vaak

vergeleken met de bodemdruk van een menselijke voet, die kan oplopen tot 110 - kPa tijdens het lopen. Het verhogen van de grootte van het contactoppervlak op de grond (de footprint) in relatie tot het gewicht vermindert de bodemdruk. Bodemdruk van 14 kPa (2 psi) of minder wordt aanbevolen voor fragiele ecosystemen zoals moerassen.⁷ Het verminderen van de bodemdruk verhoogt het “drijfvermogen” waardoor inzet in “soft grounds” mogelijk is zonder ernstige verstoring of verdichting. Daarnaast blijft de veiligheid gewaarborgd.

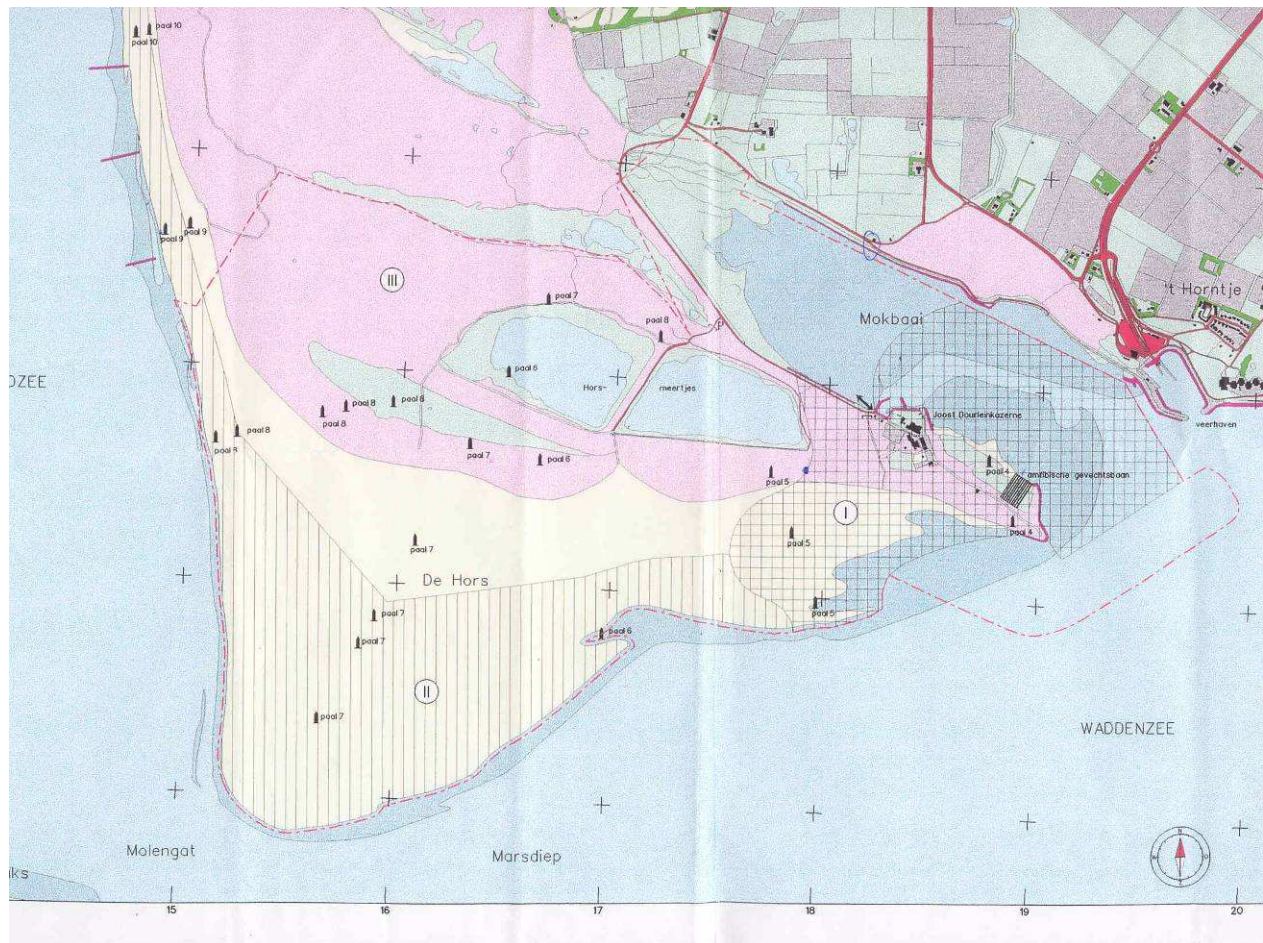
5.5 Onderbouwing

Alle voorbeelden zijn bij benadering en kunnen variëren al naar gelang het gewicht en samenstelling van het object.

Object	kPa	psi
Man op sneeuwschoenen stilstaand	3,5	0,5
BV206 All terrain vehicle	5,165	0,75
Man op sneeuwschoenen (lopend)	7 (+)	1 (+)
Man, 1,80 mtr gemiddeld postuur (stilstaand)	55	8
Man, 1,80 mtr gemiddeld postuur (lopend)	110	16
Volwassen paard (550 kg) stilstaand	170	25
Volwassen paard (in galop)	3500	500
Personenauto	205	30
Terreinwagen	240	35
Mountain bike	245	40
Race fiets	620	90

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de impact van een wandelaar 21 maal meer invloed heeft dan een rijdende bandwagen.

⁷ National Oceanic and Atmospheric Administration's (NOAA) National Centers for Coastal Ocean Science (NCCOS) and the Office of Ocean and Coastal Resource Management (OCRM). Report written by Steve Bliven of Bliven & Sternack

Defensieterrein behorende bij de Joost Dourleinkazerne

Verdeling van het militaire oefenterrein in de drie convonantgebieden

- Gebied 1 Militair terrein, alle militaire handeling toegestaan binnen de kaders van de milieu vergunning
- Gebied 2 Militair terrein medegebruik toerisme, alleen verplaatsingen te voet of kleine en lichte voertuigen zoals landrovers en BV 206, geen trucks of tanks, geen gebruik van munitie of simulatieladingen, graven verboden.
- Gebied 3 Natuur gebied, alleen toegang over wegen en paden. Stilte gebied (Dit geldt voor militairen, burgers, natuurbeschermers kortom iedereen.)

6. Inzet helikopter

6.1 Vliegen

“Boven de Waddenzee geldt een minimum vlieghoogte voor de burgerluchtvaart van 450 m. Voor het overige waddegebied, met uitzondering van het landgedeelte van de vastelandgemeenten, zal eveneens een minimum vlieghoogte voor de burgerluchtvaart van 450 meter worden ingesteld. Alleen in expliciet benoemde omstandigheden zijn uitzonderingen mogelijk.”

6.2 Huidige praktijk

In de huidige praktijk worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- als niet kan worden voldaan aan de waarden van vliegzicht en afstand tot de wolken kan in corridors lager worden gevlogen (maandag t/m vrijdag met een hoogte van 210 meter vanwege militair verkeer; zaterdag, zon- en feestdagen met een minimale hoogte van 300 meter of zoveel hoger als mogelijk om vrij te blijven van wolken)
- civiele helikoptervluchten worden onder weersomstandigheden waarbij ijsafzetting op de rotorbladen kan optreden tot op een hoogte van 150 meter uitgevoerd. Het gaat hierbij om een beperkt aantal vluchten

Er is geen informatie beschikbaar over hoe vaak er gebruik wordt gemaakt van de uitzondering. Controle dan wel handhaving van deze maatregel vindt niet plaats (pers.mededeling Dick Rienstra RWS- DNN, 2005). In de praktijk worden de meeste uitzonderingen gemaakt tijdens de winter om ijsafzetting op rotorbladen te voorkomen (pers. mededeling. Vliegveld De Kooy, 2005).

6.3 Reguliere voorwaarden binnen ontheffing- c.q. vergunningverlening

Met het oog op de veiligheid kan in geval van lage wolkenbasis of slecht zicht gebruik gemaakt worden van de corridor die het luchtvaartterrein Texel verbindt met Den Oever. Alleen als de wolkenbasis of slecht zicht het vliegen boven 450 meter belet mag in de corridors een minimum vlieghoogte van 300 meter of zoveel hoger als mogelijk worden aangehouden. Daarnaast zijn voor het deel van de vlucht, noodzakelijk voor stijgen of landen op een luchtvaartterrein, alsmede voor het uitvoeren van naderings- en vertrekprocedures en luchtverkeerspatronen lagere vlieghoogten toegestaan. Andere dan in het Besluit beperkingen burgerluchtverkeer Waddenzee opgenomen uitzonderingen voor de minimale vlieghoogte vereisen vrijstellingen of ontheffingen op grond van het Luchtverkeersreglement en (boven natuurmonumenten) de Natuurbeschermingswet. Per 1 januari 2000 is de toegestane geluidsbelasting op de kleine luchthavens gehalveerd (van 50 naar 47 bkl; pkb deel 3, 2001). Omdat deze reductie voor een belangrijk deel is gerealiseerd doordat vliegtuigen stiller gemaakt zijn of met stillere vliegtuigen wordt gevlogen, is ook het vliegverkeer boven de Waddenzee stiller geworden en zal tevens de mogelijke geluidsverstoring door laagvliegen zijn verminderd.

6.3.1 Instandhoudingdoelstellingen, effecten en significantie

In het licht van uitzonderingen op de minimale vlieghoogte van 450 meter voor de burgerluchtvaart zijn in paragraaf 2.2.8 alle (mogelijk) relevante beschermde soorten en habitattypen opgesomd. In deze tabel staat tevens een indicatie weergegeven van de mogelijke effecten (indien relevant) en de eventuele verwachte significantie van elk van de afzonderlijk beschreven effecten.

Vluchten **beneden** de minimum vlieghoogte kunnen leiden tot verstoring van rustende of zogende zeehonden, van bij **laag water** op de platen foeragerende vogels, van bij hoog water op de kwelders rustende vogels en van broedende of ruiende vogels.

Onderzoek in de Waddenzee heeft aangetoond dat laagvliegende helikopters en vaste vleugelvliegtuigen een relatief sterk, maar meestal kortstondig verstoringeffect hebben (Smit, 2004). De verstoring doet zich zowel voor op auditief als visueel vlak, waarbij lawaaiige vliegtuigen meer verstoring veroorzaken dan stille vliegtuigen. Ook het type vliegtuig speelt een rol bij de mate van verstoring (Waardenburg 2001, 2002).

Frequent uitgevoerde vluchten leiden tot gewenning en daarmee tot een lagere kans op verstoring. Dat wil zeggen dat vliegbewegingen op plaatsen waar weinig wordt gevlogen tot veel verstoringen leiden, terwijl vliegbewegingen op plaatsen waar veel wordt gevlogen (meer dan 1 maal per uur) tot weinig verstoring leiden (Smit et al. 2003; Smit 2004).

Beperking van laagvliegen in verband met de weersomstandigheden tot drie corridors leidt tot een hoger aantal vliegbewegingen ter plaatse en daarmee tot meer gewenning bij de in de omgeving van deze corridors aanwezige dieren. Ondanks hun relatieve sterkte worden de verstoringseffecten van laag vliegende toestellen op zeehonden en vogels niet beschouwd als significant (Smit, 2004).

6.4 Positieve maatregelen/bepalingen

“Alleen als de wolkenbasis of slecht zicht het vliegen boven 450 meter belet mag in de corridors een minimum vlieghoogte van 300 meter of zoveel hoger als mogelijk worden aangehouden”.

6.5 Positieve en negatieve beïnvloeding

De effecten van de uitzonderingen op de minimale vlieghoogte van 450 meter voor de burgerluchtvaart op zeehonden en vogels zijn incidenteel. Deze effecten worden gemitigeerd door het beperken van genoemde uitzonderingen tot drie corridors. Hoewel er een negatief verband blijkt te bestaan tussen de frequentie van vliegbewegingen in een bepaald gebied en de mate van verstoring van zeehonden en vogels, blijken de effecten van niet-reguliere vluchten niet significant te zijn (Smit, 2004).

6.6 Mitigerende maatregelen genomen door de Ronde om Texel

De helikopter staat gestationeerd nabij paal 18. Hiervoor is bij de provincie een vergunning aanvraag ingediend voor Tijdelijk Uitzonderlijk Gebruik. De grondeigenaar (RWS) heeft reeds mondeling haar medewerking toegezegd. De gemeente heeft als bevoegd gezag voor het handhaven van de openbare orde en veiligheid aangegeven geen bezwaar te hebben tegen het landen van de helikopter bij paal 18. Daarnaast is de gemeente ervan overtuigd dat het stationeren van de helikopter op het vliegveld Vlijt ernstige afbreuk kan doen aan de veiligheid tijdens de Ronde om Texel. Benadrukt wordt nogmaals dat de heli de route volgt zoals aangegeven op de in **bijlage gevoegde kaart 1 t/ 4**. De vlieghoogte van 450 meter zal strikt worden gehandhaafd. Uitzondering hierop is het opstijgen en landen en eventuele

calamiteiten. De kans op verminderd zicht en laag wolkendek is zeer klein en ijsafzetting op de rotorbladen is gezien de tijd van het jaar uitgesloten.

6.7 Gevolgen voor Habitatsoorten

6.7.1 H1364 Griuze Zeehond

Effecten	Verstoring rustende dieren
Mitigatie	Uitzonderingen op de minimale vlieghoogte beperken tot levensbedreigende calamiteiten en het zoveel mogelijk vermijden van gebieden met concentraties zeehonden
Significantie	Geen

6.7.2 H1365 Gewone Zeehond

Effecten	Verstoring rustende of zogende dieren
Mitigatie	Uitzonderingen op de minimale vlieghoogte beperken tot levensbedreigende calamiteiten en het zoveel mogelijk vermijden van gebieden met concentraties zeehonden
Significantie	Geen

6.7.3 Gevolgen voor vogelsoorten

Effecten	Gezien de ligging van de corridors, vooral verstoring van foeragerende vogels op platen bij laagwater en in mindere mate op rustende, broedende of ruiende vogels Geluidsverstoring sinds 1 januari 2000 beperkt door stillere vliegtuigen
Mitigatie	Uitzonderingen op de minimale vlieghoogte beperken tot levensbedreigende calamiteiten en het zoveel mogelijk vermijden van gebieden met waardevolle concentraties vogels
Significantie	Geen

6.8 Conclusie 'passende beoordeling'

Uit de voorgaande paragrafen blijkt dat de effecten die op zouden kunnen treden door uitzonderingen op de minimale vlieghoogte van 450 meter voor de burgerluchtvaart grotendeels worden voorkomen door het uitvoeren van mitigerende maatregelen. Op grond van de in deze paragraaf verwoorde overwegingen en hieraan ten grondslag liggende gegevens kan vastgesteld worden dat als gevolg van de hierboven besproken activiteit geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van het betrokken gebied zal optreden.

6.9 Literatuur

Bureau Waardenburg (2001).

Effecten van het vliegverkeer van en naar Schiphol op vogels en andere fauna in relatie tot de vogelrichtlijn, de Habitatrichtlijn en de Natuurbeschermingswet. Een bijdrage in MER Schiphol 2003.

In opdracht van Rijksluchtvaartdienst, Programmadirectie ONL,

Bureau Waardenburg (2002).

Effecten van veranderingen in het vliegverkeer van en naar de Vliegvelden Maastricht en Lelystad in relatie tot de vigerende natuurwetgeving.

Een bijdrage in MER pkb luchtvaartterreinen Maastricht en Lelystad. In opdracht van DG luchtvaart.

Smit, C.J. (2004).

Vervolgonderzoek naar de gevolgen van de uitbreiding van het aantal vliegbewegingen van Den Helder Airport. Alterra-rapport 1025. Alterra, Wageningen.

Smit, C.J., H. Cappelle & F.H. Kistenkas (2003).

Voortoets naar de gevolgen van de uitbreiding van het aantal vliegbewegingen van civiele helikopters boven de Waddenzee.

Alterra-rapport 721. Alterra, Wageningen

7. Samenvatting

7.1 Afstand tot de Razende Bol

Wij verzoeken u in uw aanvraag en/of de V&V-toets de afstand op te nemen, waarop de Razende Bol genaderd wordt.

Zoals aangegeven in hoofdstuk 3 bedraagt de afstand tot het art. 20 gebied minimaal 500 meter. Op deze afstand is verstoring van zeehonden, voorzover die aanwezig zijn binnen het gebied, klein. De grens van het art. 20 gebied is getrokken om een ongestoorde habitat te borgen. De Gate doet ook hier haar werk, nl de catamarans en volgboten weghouden bij de Noorderhaaks.

7.2 Afstand tot broedgebieden

Met het afzetten van gebieden waar zich vogels bevinden, zien wij graag dat er vogelsoort-specifiek afstanden in acht worden genomen, met daarbij onderbouwd met bronvermelding, waarom die afstand geen significant negatieve effecten zal hebben op de vogels. Wij begrijpen dat u al jaren op deze wijze werkt, maar wij zien graag vastgelegd, wat de 'veilige afstand' van de nesten is per vogelsoort.

De verstoringafstanden die genoemd worden in diverse documenten en studies zijn niet eensluidend. Voor deze aanvulling is gebruik gemaakt van de afstanden genoemd in de documenten van het bevoegd Ministerie. De verstoringafstand voor de relevante strandbroeders is 100 – 300 m. Gelet op het feit dat de broedkolonies zich ruim voor de Ronde om Texel vestigen, hun broedlocaties bekend zijn, en constaterende dat in de afgelopen jaren de mitigerende maatregelen naar behoren zijn uitgevoerd en hebben gewerkt, kan worden gesteld dat van mogelijk significante effecten op strandbroeders geen sprake is.

7.3 Effect van rupsvoertuigen

De rupsvoertuigen zullen over vegetaties gaan rijden. Benoem die vegetaties (welk habitatype). U hoeft deze types niet te beschrijven, zoals u in uw mail van 16 december heeft gedaan, maar wel zien wij graag per type aangegeven welke effecten er te verwachten zijn. Uw onderzoeker van IMARES heeft voldoende kennis van zaken om de effecten per habitatype uit te werken. Bijvoorbeeld kan een activiteit door als gevolg rupsspoorvorming leiden tot verslechtering van het oppervlakte van een bepaald habitatype. Ook indien dat met betrekking tot bepaalde habitatypes niet zo is dient uw daar een opmerking over te maken, opdat u uw aanvraag duidelijk wordt dat de mogelijkheid van verslechtering door u beoordeeld is.

In de in Hoofdstuk 5 weergegeven onderbouwing is vastgesteld dat de bodemdruk van de BV 206 "all terrain vehicle" relatief laag is. Dit voertuig zal De Hors betreden via daarvoor aangegeven paden. Het zal niet door gevoelige habitatypes, zoals bijvoorbeeld vochtige duinvalleien, rijden en het zal de embryonale duinen doorkruisen via de aangegeven en frequent gebruikte route. Het voertuig zal zich verder uitsluitend over de strandvlakte van De Hors begeven. Dit habitatype, H1140, zal als gevolg van deze activiteit geen significante schade oplopen.

7.4 Effecten per instandhoudingsdoel

Een algemene opmerking is, dat de te verwachten effecten per activiteit op de verschillende instandhoudingdoelstellingen summier is. Wij hoeven u niet aan te geven welke instandhoudingdoelstellingen aanwezig zijn. Nogmaals: u kunt daarvoor uw onderzoeker bij IMARES inschakelen. We hebben er dan ook alle vertrouwen in, dat een tweede versie van de V&V-toets goed beantwoordt aan onze vragen

In paragraaf 2.2.8 ev is gedetailleerd weergegeven en onderbouwd wat de mogelijke effecten zijn van de Ronde om Texel op de instandhoudingdoelstellingen van de drie onderhavige Natura 2000 gebieden.

Op grond van de in de paragraaf 2.3 verwoorde overwegingen en de hieraan ten grondslag liggende gegevens kan vastgesteld worden dat als gevolg van de drie besproken activiteiten, te weten varen, vliegen en rijden er geen aantasting van de natuurlijke kenmerken van de betrokken gebieden zal optreden. Daarmee kan worden vastgesteld dat de Staat van Instandhouding van de Natura 2000 op geen enkele wijze significant wordt beïnvloed.

Aangezien uit deze verstorings en verslechteringstoets en de daarop verzochte aanvullingen onomstotelijk is vastgesteld dat er zeker geen negatief effect zal optreden wordt u verzocht vrijstelling te verlenen voor een vergunning op grond van de NB wet (zie bijlage 2).

8. Verantwoording

Rapportnummer: C156/10 aanvulling

Projectnummer: 430.61000.02

Dit rapport is met grote zorgvuldigheid tot stand gekomen. De wetenschappelijke kwaliteit is intern getoetst door een collega-onderzoeker en het Directielid Wetenschap van IMARES.

Akkoord: dr. N.M.J.A. Dankers

Senior onderzoeker

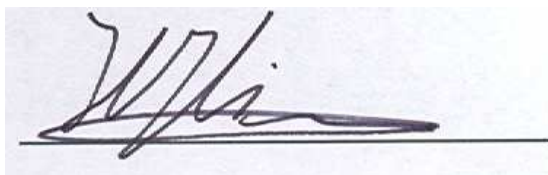

Handtekening:

Datum: 30 december 2010

Akkoord: dr. H.J. Lindeboom

Directielid Wetenschap

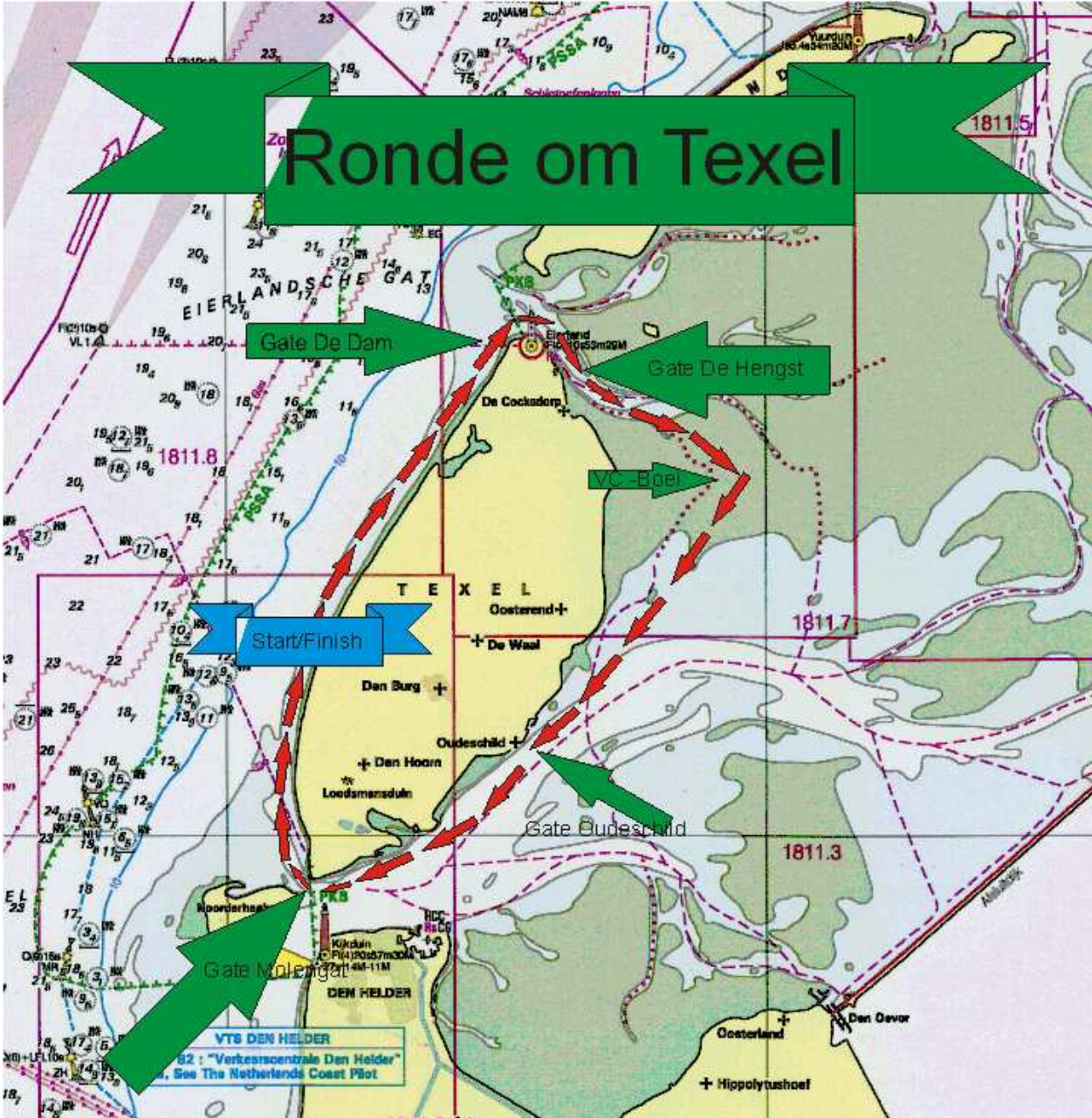

Handtekening:

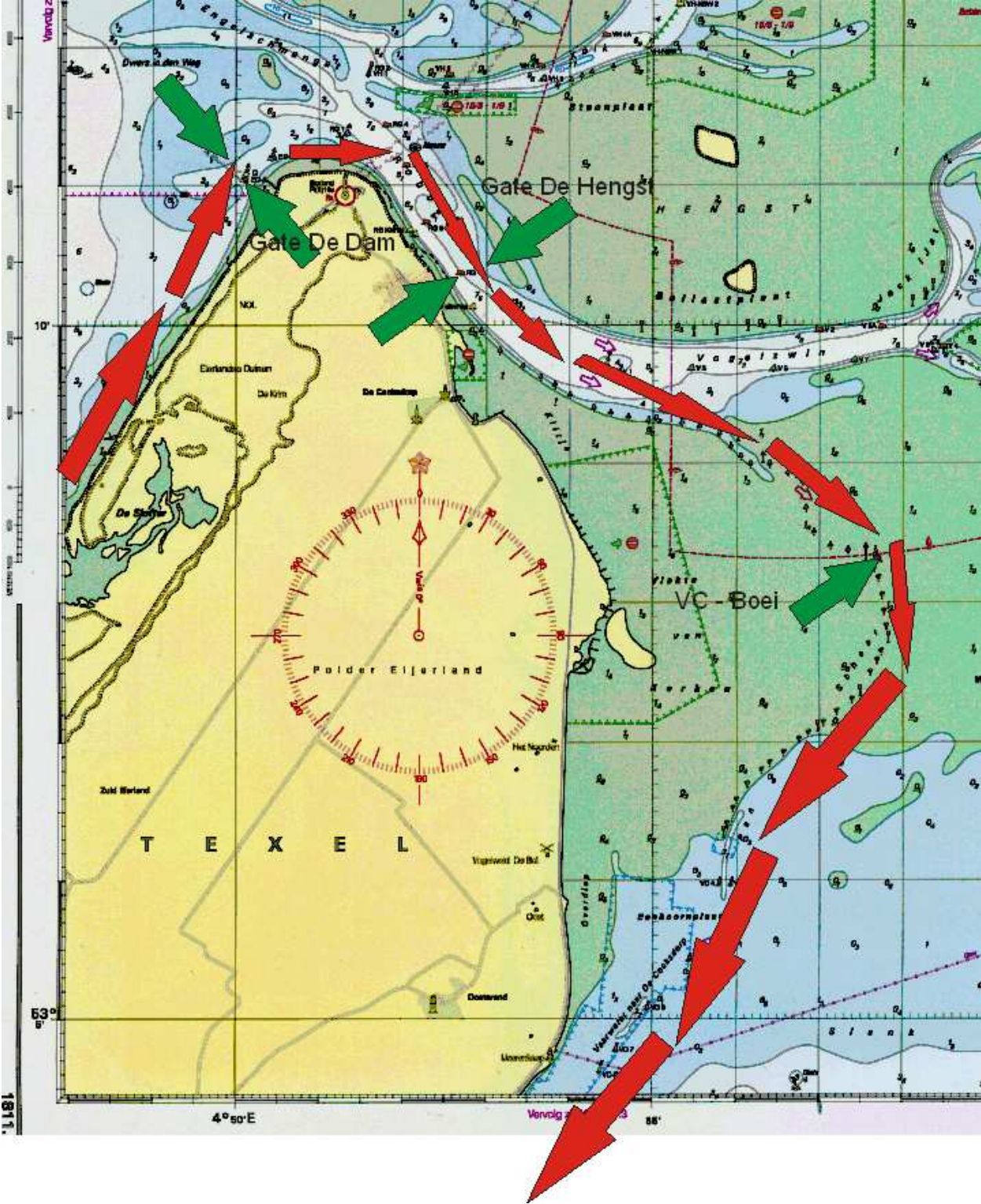
Datum: 30 december 2010

9. Bijlage 1 Kaarten Ronde om Texel

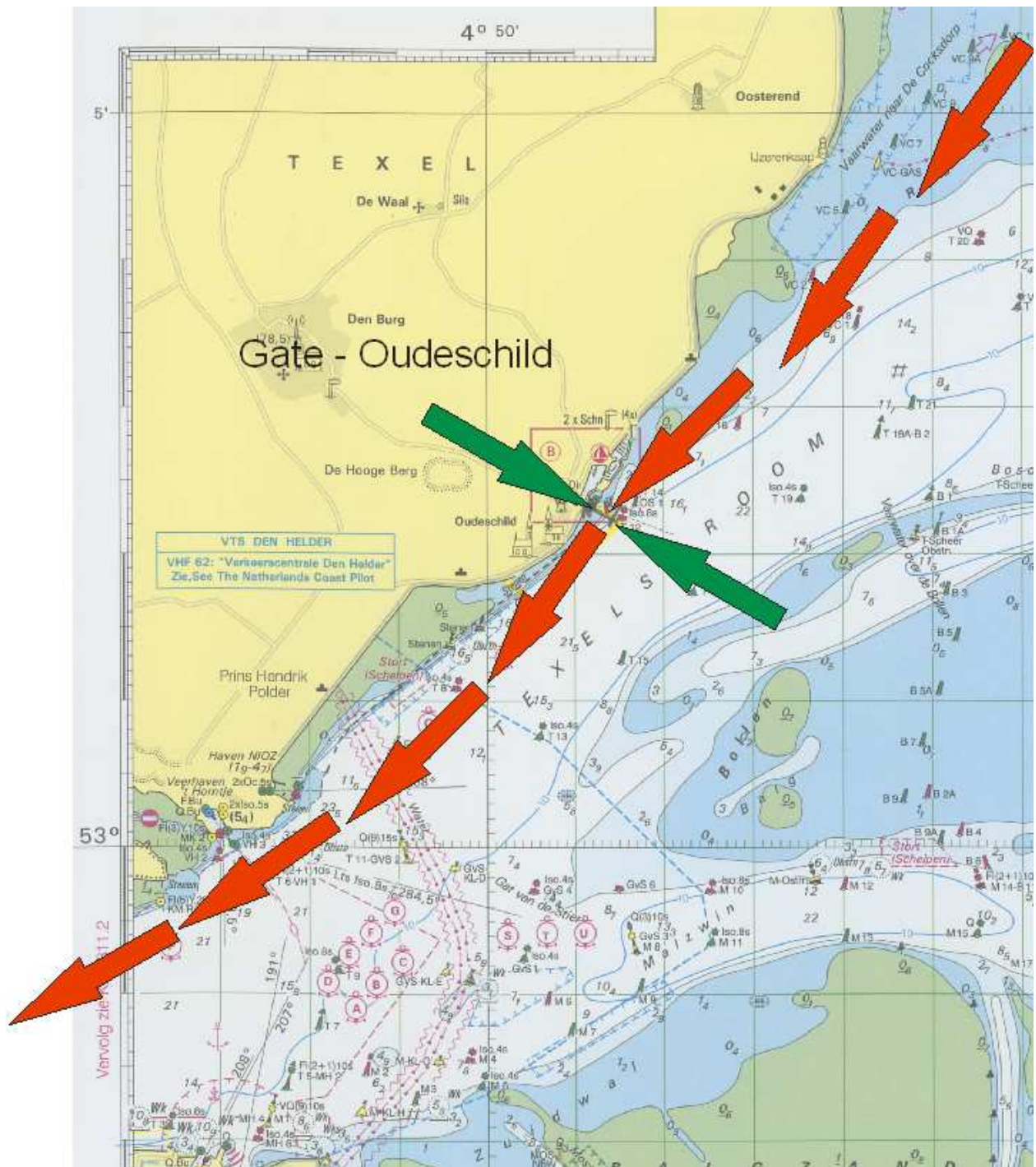
9.1 Kaart 1 Route Ronde om Texel

9.2 Kaart 2 Route Ronde om Texel

9.3 Kaart 3 Route Ronde om Texel

9.4 Kaart 4 Route Ronde om Texel

10. Bijlage 2 Stroomschema NB wet vergunning

